

Indholdsfortegnelse

Vandforsyningsplan 2024 - 2036

- 1. Indledning
  - 1.1 Rammer
  - 1.2 Kommuneplan
  - 1.3 Forhold til andre planer
  - 1.4 Tilblivelse
  - 1.5 Opbygning af vandforsyningsplanen
- 2. Plandel
  - 2.1 Forsynings- og indvindingsstruktur
  - 2.2 Forsyningsområder
  - 2.3 Forsynings sikkerhed
  - 2.4 Drikkevandssikkerhed
  - 2.5 Lokalisering af nye kildepladser
  - 2.6 Planens kategorisering af vandværker
  - 2.7 Tidsfølgeplan
- 3. Statusdel
  - 3.1 Eksisterende forsyningsstruktur
  - 3.2 Almene vandværker
  - 3.3 Indvindingskapacitet
  - 3.4 Anlægs kapacitet og forsyningsevne
  - 3.5 Anlægs kvalitet
  - 3.6 Forsynings sikkerhed
  - 3.7 Beredskabsplan
  - 3.8 Ledningsnet
  - 3.9 Vandkvalitet
  - 3.10 Grundvandsressourcen
    - 3.10.1 Geologiske forhold
    - 3.10.2 Grundvandets naturlige beskyttelse
    - 3.10.3 Grundvandsmagasiner
    - 3.10.4 Grundvandets kvalitet
    - 3.10.5 Potentialeforhold og grundvandsdannelse
  - 3.11 Beskyttelse af grundvandet
    - 3.11.1 Drikkevandsområder
    - 3.11.2 Følsomme indvindingsområder NFI
    - 3.11.3 Indsatsområder IO
    - 3.11.4 Øvrige forhold
- 4. Prognose
- 5. Plandatablade og forsyningsområder
- 6. Bilag
- 7. Kort

PDF-udgave, Vandforsyningsplan 2024 - 2034

Vandforsyningsplan 2024-2036

1. Indledning

2. Plandel

3. Statusdel

4. Prognose

5. Plandatablade
og
forsyningsområder

6. Bilag

1. Indledning

Norddjurs Kommune vedtog i 2011 Vandforsyningsplan 2011-2017. Siden vedtagelsen, er der både sket ændringer i vandforsyningsstrukturen i kommunen, relevant lovgivning og omfanget af grundvandsbeskyttelse. Det medfører et behov for gennemgang og justering af vandforsyningsplanens målsætninger og retningslinjer.

Formålet med planen er at sikre rent drikkevand og høj forsyningssikkerhed til kommunens borgere og virksomheder. Derudover er formålet at sikre en hensigtsmæssig struktur og udbygning af vandforsyningen i kommunen til brug for vandværkernes planlægning og investeringer. Endelig er vandforsyningsplanen et vigtigt administrativt værktøj i forvaltningens daglige arbejde.

Vandforsyningsplanen beskriver kommunens vandforsyninger og oplyser om placering, ydeevne og kvalitet af vandforsyningsanlæggene. Desuden oplyser den om nuværende og fremtidig forsyningsstruktur. For at sikre så robust en plan som muligt, beskrives den fremtidige indvindingsstruktur med hensyn til de udfordringer vandforsyningerne kan forvente de kommende år. Endelig er der et afsnit om den forventede udvikling i vandforbruget.

I forbindelse med udarbejdelse af vandforsyningsplanen har Norddjurs Kommune vurderet at planen er omfattet af obligatorisk miljøvurderingspligt. På den baggrund har Norddjurs Kommune udarbejdet en miljøvurdering. Læs [Miljørapporten for Vandforsyningsplanen 2026-2036](#) og [tilhørende sammenfattende redegørelse](#).

Kommentar [PL1]: Indsæt link.

Kommentar [PL2]: Indsæt link.

1.1 Rammer

Vandforsyningsplanen er en sektorplan, der udarbejdes i henhold til Vandforsyningslovens § 14^[1]. Selve indholdet er udmøntet i bekendtgørelse om vandforsyningsplanlægning.^[2]

I § 14a fremgår det, at vandforsyningsplanen ikke må stride imod regler udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, kommuneplanen eller indsatsplaner efter § 13 i Vandforsyningsloven. Desuden må vandværker ikke anlægge vandledninger i strid med vandforsyningsplanen.

Af bekendtgørelsen om vandforsyningsplanlægning fremgår det, at en vandforsyningsplan skal indeholde følgende:

- Angivelse og lokalisering af de forventede behov for vand i kommunen, fordelt på forskellige forbrugergupper (husholdning, institutioner, industri- og håndværksvirksomheder, landbrug, herunder markvanding, gartneri, samt dambrug m.v.).
- Angivelse af beliggenheden og kapacitet af de bestående almene vandforsyninger med tilhørende behandlingsanlæg, beholderanlæg og pumpeanlæg samt beliggenhed af vandforsyningernes ledningsnet, herunder eventuelle forbindelsesledninger mellem vandforsyningerne.
- Angivelse af, hvilke dele af kommunen, der forventes forsynet med vand fra indvindingsanlæg på de enkelte ejendomme eller fra ikke-almene vandforsyninger, og hvilke dele af kommunen, der straks eller senere forventes forsynet fra almene vandforsyninger.
- Angivelse af de bestående almene vandforsyninger, der skal indgå i den fremtidige vandforsyning i kommunen, herunder deres ejerforhold, og af beliggenheden og kapacitet af fremtidige almene vandforsyninger.
- Angivelse af de nuværende og fremtidige forsyningsområder for almene vandforsyninger i kommunen.
- Angivelse af om der skal tilføres vand fra andre kommuner, eller om der fra kommunen kan leveres vand til forbrug uden for kommunen.

- Angivelse af hvorvidt der skal etableres, nedlægges eller udbygges almene vandforsyninger for at sikre en tilstrækkelig og hensigtsmæssig forsyning i kommunen.

^[1] Lovbekendtgørelse nr. 1149 af 22. oktober 2024 om vandforsyning mv.

^[2] Bekendtgørelse nr. 831 af 27. juni 2016 om vandforsyningsplanlægning § 3.

1.2 Kommuneplan

I Kommuneplan 2025 for Norddjurs Kommune er der følgende mål for

drikkevand:

- Grundvandet skal beskyttes mod forurening.
- Alle forbrugere af drikkevand skal sikres adgang til en stabil forsyning med tilstrækkelige mængder drikkevand af godkvalitet.
- Drikkevandsforsyningen skal baseres på grundvand, der kun har gennemgået simpel vandbehandling.
- For at udnytte grundvandsforekomsterne optimalt skal vandforsyningen, i det omfang det er hensigtsmæssigt, bygge på en robust decentral indvindingsstruktur.
- Indvindingen af grundvand skal begrænses til det nødvendige.
- En kommende Vandressourceplan for Norddjurs Kommune danner grundlag for den fremtidige administration af grundvandsforekomsterne.

Derudover er der fastsat rammer for udviklingen af Norddjurs Kommune. Vandforsyningsplanen må ikke være i modstrid med de mål og rammer, der er fastsat i Kommuneplanen.

1.3 Forhold til andre planer

Vandforsyningsplanen er en sektorplan, der ikke må stride imod bestemmelser, der blandt andet er fastsat i de statslige vandområdeplaner og indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse.

De statslige vandområdeplaner bestemmer, at kommunen i sin planlægning skal sikre, at der ikke sker en forurening og overudnyttelse af grundvandsressourcerne. Det generelle miljømål for grundvand er "god tilstand", og dette mål er nået, når både den kvantitative og kemiske tilstand er god.^[1]

I forbindelse med indvinding af grundvand må der ikke ske en væsentlig påvirkning af vandløb, søer og vådområder. Ved meddelelse af nye vandindvindingsstilladelser skal indvindingens påvirkning af det nærliggende vandmiljø og de omkringliggende naturområder vurderes.

Norddjurs Kommune udarbejder indsatsplaner i takt med at Staten afslutter sin kortlægning af grundvandsressourcen og udpeger indsatsområder i bekendtgørelsen. Vandforsyningsplanen må

ikke hindre muligheden for at udarbejde indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse.

Af øvrige sektorplaner kan nævnes spildevandsplanen og råstofplanen. Der er ikke umiddelbart forhold, som reguleres af vandforsyningsplanen, der hindrer opfyldelsen af disse planer.

[1] Bekendtgørelse nr. 1668 af 8. december 2025 om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand.

1.4 Tilblivelse

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 23. april 2019, at igangsætte udarbejdelse af en ny vandforsyningsplan til afløsning af Vandforsyningsplan 2011-2017.

I den forlængelse blev der hen over sommeren 2019 afholdt møder med vandværkerne i mindre grupper. Dette med henblik på at få vandværkernes umiddelbare input til den nye plan. Et foreløbigt udkast til ny Vandforsyningsplan blev senere præsenteret for vandværkerne på Stenvad Mosebrugscenter den 6. august 2020 og efterfølgende forelagt på virtuelt møde afholdt den 9. november 2020 hvor vandværker, Styrelsen for Patientsikkerhed og andre relevante interessenter var indbudt. Desuden har udkastet været fremsendt til samme kreds til kommentering.

Kommunalbestyrelsen godkendte Forlag til Vandforsyningsplan 2021 – 2027 på møde den 23. februar 2021. I forbindelse med den følgende offentlig høring indkom flere høringssvar. Afledt af fokus på landbrug og industrivirksomheders fremtidige mulighed for selv at indvinde procesvand, besluttede Kommunalbestyrelsen den 14. september 2021, at sende sagen til fornyet behandling med henblik på belysning af alternative retningslinjer for procesvand og konsekvenser deraf.

Kommunalbestyrelsen har den 18. april 2023 tilkendegivet i hvilket omfang retningslinjer for procesvand ønskes indarbejdet i kommende vandforsyningsplan.

Retningslinjerne er godkendt i kommunalbestyrelsen den 12. december 2023 og indarbejdet i forslag til Vandforsyningsplan 2024 – 2036 for Norddjurs Kommune.

Vandforsyningsplan er miljøvurderingspligtig, da planen fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2.

Kommunalbestyrelsen har den 17. august 2026 godkendt udkastet til miljøvurdering samt udkastet til vandforsyningsplanen og sendt i 8 ugers høring med udløb af høringsperioden den 14. oktober 2026. Høringssvarene er herefter bearbejdet og indarbejdet i den endelige plan.

Vandforsyningsplan for Norddjurs Kommune er endelig vedtaget <dato>.

Kommentar [PL3]: Udfyld dato

1.5 Opbygning af vandforsyningsplanen

Vandforsyningsplanen er delt i 7 dele:

1. Indledning
2. "Plandel" som udlægger rammerne indenfor hvilke, den fremtidige forsyningsstruktur kan udvikle sig i planperioden.
3. Pandelen er bygget op om følgende områder:
  - forsynings- og indvindingsstruktur
  - forsyningsområder
  - forsynings sikkerhed
  - drikkevands sikkerhed
  - lokalisering af nye kildepladser

Til hvert område er der knyttet målsætninger, som ønskes realiseret i planperioden. For at realisere målsætningerne er der opstillet en række retningslinjer. Retningslinjerne i vandforsyningsplanen udgør administrationsgrundlaget for sagsbehandlingen på vandforsyningsområdet.

Norddjurs Kommune må som udgangspunkt ikke træffe beslutninger i strid med retningslinjerne

4. "Status- og forudsætningsdel" som bl.a. beskriver eksisterende forhold for de almene vandværker,

enkeltindvindere, vandforbrug, grundvandsressourcen og grundvandsbeskyttelsen

5. Prognose for det fremtidige vandforbrug
6. Plandatablad og forsyningsområde for hvert enkelt vandværk
7. "Bilagsdel" som bl.a. indeholder beskrivelse af kommunens administrationspraksis, dokumenter der henvises til i planen samt diverse vejledninger til vandværkerne
8. "Kort" som bl.a. fastlægger de almene vandværkers forsyningsgrænser

2. Plandel

2.1 Forsynings- og indvindingsstruktur

2.2 Forsyningsområder

2.3 Forsyningsikkerhed

2.4 Drikkevandsikkerhed

2.5. Lokalisering af nye kildepladser

2.6 Planens kategorisering af vandværker

2.7 Tidsfølgeplan

2.1 Forsynings- og indvindingsstruktur

2.1.1 Målsætninger

- Kommunens vandforsyning skal baseres på en robust struktur, der sikrer rent drikkevand.
- Vandindvindingen skal ske decentralt for at sikre forsyningsikkerhed og naturtilstand.
- Der skal skabes rammer for et styrket samarbejde mellem vandværkerne, både administrativt og teknisk.
- Der skal ikke anvendes mere af vandressourcen end højst nødvendigt.

2.1.2 Retningslinjer

- Norddjurs Kommune vil understøtte vandværkerne i deres arbejde for rent drikkevand. Dette samarbejde skal både ske på individuelle tilsyn og gennem fora som Norddjurs Vandråd.
- Norddjurs Kommune vil fremme tiltag, der kan styrke samarbejdet mellem vandværkerne, både indenfor kommunen og på tværs af kommunegrænsen
- Indvinding til drikkevand skal i videst muligt omfang ske fra områder med særlige drikkevandsinteresser.
- Grundvandsressourcen skal udnyttes sådan, at påvirkning af vandkvalitet,

- vådområder og recipienter begrænses.
- Indvindingstilladelser gives efter konkret og individuel vurdering af behov for vand
- Der skal løbende arbejdes for at reducere vandspild, herunder sikre, at vandværkernes ledningsnet er i bedst mulig tilstand.

2.1.3 Redegørelse

Vandforsyningsstrukturen i Norddjurs Kommune fordeler sig som vist i tabel 2.1.

Tabel 2.1 Vandforsyningen i kommunen er fordelt på anlægstyper (2025):

Anlægstype	Antal
Almene vandværker - produktion ¹	31 (Ekl. Ramten Vandværk og Stenvad Vandværk, som nedlægges i 2026)
Almene vandværker – distribution ²	3
Enkeltindvindere ⁴	726
Ikke almene vandværker ⁵	14
Institutioner, hoteller, camping og lign. ⁶	6
Markvandingsanlæg ⁷	195
Gartnerier og planteskoler ⁸	8
Idrætsanlæg ⁹	5
Øvrige anlæg ¹⁰	13

¹Almene vandværker - produktion er defineret som kildeplads med selvstændig indvindingstilladelse (V02)

²Almene vandværker – distribution er defineret som værker der har selvstændigt forsyningsnet, men som ikke selv har produktionsanlæg (V02)

⁴Enkeltindvindere (1 – 2 tilsluttede) er ejendomme med egen vandforsyning. Omfatter ejendomme med kommerciel og/eller offentlig aktivitet. (V95+V04)

⁵Ikke almene vandværker omfatter ejendomme der modtager vand fra et fællesanlæg med op til 9 tilsluttede (V03)

⁶Institutioner, hoteller, camping og lign. (V70 + V90)

⁷Markvandingsanlæg (V40)

⁸Gartnerier og planteskoler (V50 + V51)

⁹Idrætsanlæg (V41)

¹⁰Øvrige anlæg er industri, husdyrfarme, grusgrave og lignende (V85 + V80 + V83 + V84)

Størrelsesmæssig fordeling af de almene produktionsvandværker fremgår af tabel 2.2.

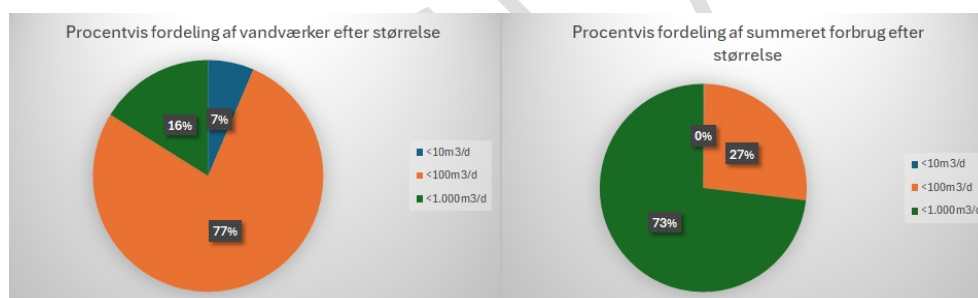
Tabel 2.2 Størrelsesmæssig fordeling af de almene produktionsvandværker

kategori Størrelse ¹	Antal vandværker	Summeret tilladt årlig indvindingsmæn- gde	Summeret årligt gns. Forbrug i perioden 2021-2025
< 10 m ³ /dag	2	7.000 m ³	4.782 m ³
< 100 m ³ /dag	24	1.149.000 m ³	853.639 m ³
< 1.000 m ³ /dag	5	4.000.000 m ³	2.331.398 m ³

¹ Kategori størrelse refererer til den type kontrolprogram vandværkerne har modtaget afgørelse om baseret på deres daglige indvinding af grundvand.

² Sostrup Vandværk startede først indvinding i juni 2022. Tallet er derfor endnu ikke retvisende for et

Figur 2.1 Fordeling af vandværkerne efter størrelse. Fordeling af udpumpede vandmængder efter vandværkernes størrelse.

De fem største vandværker i ovenstående tabel 2.2 er AquaDjurs' Vandsam Vandværk, samt Vandcenter Djurs' værker i Dolmer Vandværk, Havdal Vandværk, Sostrup Vandværk og Vejlbj Vandværk.

Liste over vandværkerne, deres indvindingsstilladelse og gennemsnitlig indvinding i perioden 2021-2025 fremgår af bilag 1.

Størrelsesmæssig fordeling af de almene distributionsvandværker fremgår af tabel 2.3.

Tabel 2.3 Størrelsesmæssig fordeling af de 3 almene distributionsvandværker:

Kategori Størrelse ¹	Antal vandværker	Summeret årlig gennemsnitlig import i perioden 2021-2025
< 10 m ³ /dag	2	3.951 m ³
< 100 m ³ /dag	1	13.454 m ³

En oversigt over distributionsvandværkerne og deres import fremgår af [bilag 2](#).

Vandforsyning af drikkevand i Norddjurs Kommune skal baseres på decentrale kildepladser. En decentral indvinding vil reducere påvirkningen af de enkelte grundvandsmagasiner, hvorved indvirkningen på natur- og vådområder mindskes. Ligeledes vil en decentral vandforsyningsstruktur øge forsynings sikkerheden i kommunen, idet en eventuel forurening af grundvandsmagasin eller vandforsyning derved kan begrænses til at påvirke færre vandværker og dermed et færre antal forbrugere.

Det forventes at BNBO, indsatsplaner og en grundvandsressource under pres giver store udfordringer i fremtiden for de mindre vandværker, som kan betyde, at nogle bliver nedlagt eller bliver distributionsvandværker.

En af måderne den decentrale struktur kan opretholdes, er ved øget teknisk og administrativt samarbejde mellem vandværkerne. Ved øget samarbejde kan der sikres en mere rationel drift af de små og mellemstore vandværker. I fremtiden må det forventes, at der sættes fokus på samarbejde på tværs af kommunegrænsen.

Vandcenter Djurs er den største producent af vand i den østlige del af kommunen. AquaDjurs A/S er den største producent af vand i den vestlige del af kommunen. Distributionsvandværkerne Sorvad Vandværk, Ørbæk Vandværk og Ålsø Vandværk modtager vand fra hver deres nabovandværk. Derudover er der en række af de mellemstore vandværker i kommunen, bl.a. vandværkerne i Trustrup-Lyngby Vandværk, Glesborg Vandværk, Ørum Djurs Vandværk og Fjellerup Strand Vandværk, som vurderes robuste indenfor planperioden og er udpeget som primære vandværker.

Tilsammen udgør vandværkerne i kommunen en spredt indvindingsstruktur og dermed er den decentrale tankegang opretholdt.

Klimaudfordringer

I de kommende år vil der sandsynligvis blive stadig større udfordringer, hvor perioder med tørke bliver afløst af perioder med meget nedbør, ofte i så store mængder at nedbøren ikke kan nedsive til grundvandet men i stedet afstrømmer som overfladevand. Derudover oplever kommunen en stigende efterspørgsel på grundvand til markvanding, hvilket i stigende grad presser visse vandløbsoplande. Det er derfor af afgørende betydning, at grundvandsressourcen udnyttes fornuftigt. Dette kan blandt andet løses på følgende måder:

- Tilladelserne skal ved fornyelser holdes på et acceptabelt niveau, hvor indvindingsmængderne generelt tildeles 750 m³/ha til almindelige afgrøder og 1.000 m³/ha til special afgrøder. Det aktuelle behov tillægges som udgangspunkt 20 % med mindre særlige grunde godtgør en større indvindingsmængde.
- Det tilstræbes at nye kildepladser placeres i skov- eller naturområder eller områder, hvor der ikke markvandes i stor udstrækning.
- Vandværkerne skal have fokus på at reducere vandspild, herunder ved at sikre et tæt ledningsnet.
- Samarbejde mellem vandværkerne, både internt i kommunen og på

- tværs af kommunegrænser.
- En vandressourceplan skal sikre, at de enkelte magasiner ikke overudnyttes. Samtidig skal en vandressourceplan sikre, at naturtilstanden for sårbare naturområder ikke påvirkes af øget vandindvinding, og at der er vand nok til drikkevand, inden der gives tilladelse til anden indvinding, herunder markvanding.
- Det enkelte vandværk skal sikre, at oversvømmelser og tørke ikke udgør en risiko for forsyningssikkerheden.

2.2 Forsyningsområder

2.2.1 Målsætninger

- Alle ejendomme indenfor vandværkernes forsyningsområde skal tilbydes forsyning af drikkevand fra vandværkerne på rimelige vilkår.

2.2.2 Retningslinjer

- Almene Vandværker har ret og pligt til forsyning af drikkevand i hele deres forsyningsområde.
- Når en ejendom eller virksomhed tilsluttes alment vandværk, gælder det kun de dele af ejendommen eller virksomheden, hvor der kræves vand af drikkevandskvalitet.
- Ved tilslutning af ejendomme eller virksomheder til almene vandværker er det muligt at bibeholde eksisterende boring til erhvervsmæssigt vandbehov og procesvand.
- Er en ejendom eller virksomhed allerede tilsluttet alment vandværk, er de forpligtet til at forblive på vandværket. Etablering af ny boring - eller meddelelse af ny/udvidet/ændret indvindingstilladelse fra eksisterende egen boring - kan kun tillades, hvis der opstår et nyt erhvervsmæssigt vandbehov på over 1.000 m³/år, der ikke allerede leveres af vandværket.
- Ejendomme i landzone, som tilsluttes almene vandværker, har mulighed for at bibeholde eksisterende boring til hobbybrug og havevanding.
- Ved behov for ændret anvendelse af eksisterende borer skal der ansøges om tilladelse til ændret formål.
- Overflødige borer og brønde skal sløjfes.

2.2.3 Redegørelse

Vandværker er med vandforsyningsplanen tildelt et forsyningsområde hvor de har ret og pligt til at varetage den nødvendige vandforsyning. Forsyningsområderne fremgår af [link til WebKort](#). Retten til forsyning gælder dog ikke forsyning til markvanding og procesvand.

Nedenstående tabel 2.5 viser antallet af forsynede og uforsynede landbrug med dyrehold i Norddjurs Kommune, da de udgør langt den største kategori af virksomheder med et væsentligt vandforbrug. Grundlaget for tabellen fremgår af [bilag 4](#).

Tabel 2.5 Ejendomme med væsentligt dyrehold og deres forsyningsforhold.

Forsynede landbrug med dyrehold	Uforsynede landbrug med dyrehold	Forsynede landbrug m. dyreholds andel af det samlede vandforbrug i 2022
60	49	12 %

Tabellen gælder landbrug med dyrehold der har et forbrug på mere end 1000 m³ i 2022. Der er tale om et skøn. Det fremgår af afsnit 4. Prognose, hvordan skønnet er foretaget. I bilag 4 er der uddybende oplysninger om de enkelte vandværkers skønsmæssige forsyning af landbrug med dyrehold.

En forudsætning for forsyningsret og -pligt indenfor forsyningsområderne er, at der føres en takstpolitik så fremtidig forsyning sker på økonomisk rimelige vilkår for alle forbrugerkategorier. Det er således muligt at lave differentierede takster ved rabat på m³-prisen til storforbrugere, så længe det kan begrundes, at omkostningerne forbundet med forsyningen af storforbrugere er væsentligt mindre pr. kubikmeter end forsyningen af ejendomme med mindre forbrug.

Ovenstående takstpolitik er gældende i Norddjurs Kommune. Ved forsyning af drikkevand over kommunegrænsen skal takster for drifts- og anlægsbidrag godkendes af den kommune, hvortil vandet leveres, medmindre der er indgået en samarbejdsaftale mellem kommunerne herom. Takstpolitikken koordineres derfor mellem de kommuner ved forsyning af vand over kommunegrænserne.

Som udgangspunkt bevarer vandværkerne de forsyningsområder, der blev fastlagt i tidligere vandforsyningsplan. Men enkelte vandværker har efter ønske fået reduceret deres forsyningsområde, da der i lovgivningen ikke længere er krav om regelmæssig kontrol med hovedparten af ejendomme med egen vandforsyning. Ændring af lovgivningen betyder, at vandværkerne ikke længere kan forvente nye tilslutninger i samme omfang som før.

2.2.4 Ejendomme udenfor vandforsyningsområde

De ejendomme, der ligger udenfor et forsyningsområde, skal sikre, at der er adgang til rent drikkevand, f.eks. ved at tillade ny drikkevandsboring, uddybe eksisterende borer eller tillade tilslutning til naboejendom. I sidstnævnte tilfælde kan der komme krav om regelmæssig drikkevandskontrol.

Disse ejendomme fremgår af link til WebKort.

2.2.5 Ændret anvendelse af brønd eller boring for ejendomme i landzone

Hvis en ejendom i landzone tilsluttes et vandværk, kan ejendommen på baggrund af en ansøgning og deraf tilladelse beholde deres eksisterende boring til hobbybrug og havevanding. En tilladelse er betinget af, at boringen ikke udgør en forureningsrisiko af grundvandsmagasinet og kan efterleve de anlægsmæssige forskrifter. Der vil på baggrund af ansøgningen om ændret anvendelse blive ført tilsyn med boringens tilstand. Hvis anlægget ikke ansøges om ændret anvendelse eller udbedres forskriftsmæssigt, vil der blive meddelt sløjfningspåbud.

2.2.6 Ejendomme med egen vandforsyning og erstatningsboringer

I vandforsyningslovens § 21 dækker begrebet "etablering af erstatningsboring" over en situation, hvor det er nødvendigt at opretholde en eksisterende vandforsyning. Det kan f.eks. være en nødsituation, hvor en dyrebættelse pludselig er uden vand. Anlægget der skal erstattes, må

kun kortvarigt have været ude af drift.

Dårlig vandkvalitet og faldende ydelse over længere tid berettiger ikke til etablering af en erstatningsboring, da der ikke er tale om en nødsituation. Disse tilfælde kræver en ny anlægstilladelse efter § 21 i Vandforsyningsloven.

Anmeldelse af erstatningsboring skal gives til Norddjurs Kommune inden arbejdet påbegyndes.

2.2.7 Vandværker og erstatningsboringer

Visse vandværkers kildepladser er uhensigtsmæssigt placeret på baggrund af grundvandsmagasinet sårbarhed. Desuden kan vandværker være af en størrelse og beskaffenhed, hvor det vurderes, at det vil være hensigtsmæssigt med samarbejde og eventuel sammenlægning med nabovandværk. Kommunalbestyrelsen kan meddele påbud om ansøgning af erstatningsboring på baggrund af vandværkets og dets kildeplads' beskaffenhed.

2.3 Forsyningssikkerhed

2.3.1 Målsætninger

- Vandforsyningen skal baseres på veldrevne almene vandværker af høj teknisk og hygiejnisk standard.
- Vandværker skal levere en stabil forsyning og drikkevand af god kvalitet til sine forbrugere.

2.3.2 Retningslinjer

- Vandværker skal sikre en høj forsyningssikkerhed herunder nødforsyning fra f.eks. andet alment vandværk eller anden kildeplads, jf. Bilag 3.
- Vandværker skal have fokus på vedligehold af vandforsyningsanlæg bl.a. ledningsnet.
- Vandværker skal have en beredskabsplan til afhjælpning af akutte driftsforstyrrelser.
- Vandværker skal i nødvendigt omfang etablere adgangskontrol og alarmer på boringer og bygninger.
- Vandværker skal optimere driftsovervågning af deres vandforsyning.

2.3.3 Redegørelse

Der stilles krav til vandværkerne om, at de skal sikre en robust vandforsyning, hvor der aktivt arbejdes for at nedbringe risikoen for svigtende vandleverancer eller drikkevand med utilfredsstillende hygiejnisk kvalitet.

Forsyningssikkerheden afhænger dels af strukturelle virkemidler som:

- Antal indvindingsboringer
- / kildepladser
-

- Rentvandsbeholder / kapacitet af denne
- Nødforsyning
- Alarmer på
- boringer og bygninger
- Nødstrømsanlæg
- Tilstand af ledningsnet

Udover strukturelle virkemidler afhænger forsynings sikkerheden også af, at der er udarbejdet procedurer for løbende vedligehold og egenkontrol på vandværkerne, samt en ajourført beredskabsplan.

Vandværker, der er forpligtiget til kvalitetsledelsessystem, skal bruge det aktivt.

Vandværker i kommunen kan med fordel indgå formaliseret samarbejder.

Mange vandværker har ældre ledningsnet af varierende tilstand. Det øger risikoen for brud og vandspild og deraf medfører uforudsete udgifter for forbrugerne. Det er derfor vigtigt vandværker planlægger og løbende udfører vedligehold af ledningsnet og vandforsyningsanlæg. Desuden kan manglende vedligeholdelse fordyre en eventuel sammenlægning eller overgang til distributionsvandværk.

En generel vurdering af vandværkernes forsynings sikkerhed fremgår af Bilag 3. Tabel 2.6 viser vandværker med nuværende nødforsyning. Der vil i planperioden arbejdes for yderligere nødforsyninger af de vandværker, der endnu ikke har en tilstrækkelig forsynings sikkerhed.

Tabel 2.6 Vandværker, der kan forsynes fra andet vandværk eller anden kildeplads i en beredskabssituation.

Vandværk	Forsynes fra
Albertinelund Camping	Bønnerup
Albøge	Trustrup-Lyngby
Allelev	Vandcenter Djurs, Vejlbj
AquaDjurs (Vandsam Vandværk har to separate produktionslinjer, der opererer uafhængigt af hinanden ift. nødforsyning samt sektioneringer og Højdebeholder i yderområder på distributionsnettet)	AquaDjurs (Vandsam Vandværk har to separate produktionslinjer, der opererer uafhængigt af hinanden ift. nødforsyning samt sektioneringer og Højdebeholder i yderområder på distributionsnettet)
Bønnerup Strands	Bønnerup
Bønnerup	Bønnerup Strands
Vandcenter Djurs (Vandværket har fire produktionsvandværker, der opererer uafhængigt af hinanden ift. nødforsyning samt ringforbindelser. Sostrup Vandværk har desuden to separate produktionslinjer)	Vandcenter Djurs (Vandværket har fire produktionsvandværker, der opererer uafhængigt af hinanden ift. nødforsyning samt ringforbindelser. Sostrup Vandværk har desuden to separate produktionslinjer)
Gjerrild	Stokkebro
Gjerrild Nordstrands	Stokkebro
Gjesing	AquaDjurs
Glatved	Ålsrode

Glesborg	Ørum Djurs
Hegedal	Fjellerup Strands
Homå	Trustrup-Lyngby
Stokkebro	Gjerrild og Gjerrild Nordstrands
Trustrup-Lyngby (Vandværk har to produktionsvandværker, der opererer uafhængigt af hinanden ift. nødforsyning samt ringforbindelse og tre kildepladser)	Trustrup-Lyngby (Vandværk har to produktionsvandværker, der opererer uafhængigt af hinanden ift. nødforsyning samt ringforbindelse og tre kildepladser)
Voer	Ørsted (Vandværket har to kildepladser med forbundne ledningsnet)
Ørsted (Vandværket har to kildepladser med forbundne ledningsnet)	Ørsted (Vandværket har to kildepladser med forbundne ledningsnet)
Ørum Djurs	Glesborg

En gennemgang af vandværkernes generelle tilstand og andre forhold af betydning for forsyningsikkerheden fremgår af [bilag 3 og 4](#). Det skal bemærkes, at eventuelle forureninger ofte findes i vandværkers rentvandsbeholdere. Det fremgår af vandværkernes kontrolprogram, at rentvandsbeholderen skal kontrolleres mindst hvert 6. år.

2.4 Drikkevandssikkerhed

2.4.1 Målsætninger

- Alle borgere skal have adgang til rent drikkevand.
- Vandforsyningen skal levere den bedst mulige vandkvalitet.
- Forsyningen skal baseres på grundvand, der kun skal gennemgå simpel vandbehandling. Dette gælder også enkeltindvindere
- Anlæg og ledningsnet skal indrettes, dimensioneres og drives, så der ikke opstår vandkvalitetsproblemer.
- Vandværker der indvinder bynært, skal løbende overveje nye kildepladser placeret udenfor byzone i OSD.

2.4.2 Retningslinjer

- Alle vandværker skal udarbejde procedurer for at sikre forbrugere drikkevand af en tilfredsstillende høj kvalitet.
- Alle vandværker skal have beredskabsplaner, hvor følsomme forbrugere og forureningsrisici er kortlagt.
- Norddjurs Kommune skal gennem dialog og tilsyn med vandværkerne hjælpe med at fremme drikkevandssikkerheden.
- I tilfælde af drikkevandsforurening skal Norddjurs Kommune hjælpe vandværkerne med at kortlægge og beskrive årsager hertil.
- Kontrolprogrammer for tilsyn med drikkevandskvalitet skal tilrettelægges med fokus på bedst

- mulig drikkevandsikkerhed.
- Ved ledningsarbejder, arbejde med vandbehandlingsanlæg eller rentvandsbeholder skal der afsluttes med en vandprøve til kontrol af bakteriologi for at sikre, at der ikke er sket kontaminering af systemet.

2.4.3 Redegørelse

Vandværkerne betragtes som levnedsmiddelsproducenter. Vandværkernes forsyningsstruktur, tekniske tilstand og forsyningsevne skal derfor leve op til de krav, der stilles til en moderne levnedsmiddelsvirksomhed. Derved sikres det, at vandkvaliteten som minimum lever op til lovens krav.

Overvågning af drikkevandskvalitet og tilsyn med vandværkerne sker i overensstemmelse med gældende lovgivning og vejledninger. Både overvågning og tilsyn bliver løbende revideret afhængigt af vandværkernes tilstand. Det er væsentligt, at vandværkerne udarbejder og følger driftsprocedurer for at sikre en vedvarende vandkvalitet.

Kontrolprogrammerne skal indrettes sådan, at man får bedst mulig drikkevandssikkerhed. Regelmæssig gennemgang af rentvandsbeholdere minimum hvert 5. år er desuden inkluderet i vandværkernes kontrolprogram.

Vandværker, der leverer mere end 17.000 m³/år er forpligtet til at udarbejde kvalitetsprocedurer i form af et ledelsessystem. Et ledelsessystem er et styringsværktøj, som beskriver og dokumenterer arbejdsgange for driftspersonalet på vandforsyningsanlægget. Det skal sikres, at ledelsessystemet er ajourførte og operationelle. Vandværker der leverer mindre end 17.000 m³/år bør også udarbejde procedurer for drift og vedligehold.

Hvis der sker overskridelser af vandkvalitetskravene, har Norddjurs Kommune i henhold til loven en forpligtelse til at afdække årsagen til problemerne og sikre sig at de bliver løst. Det sker i dialog og samarbejde med vandværkerne og Styrelsen for Patientsikkerhed. For at højne sikkerheden for forbrugerne er det væsentligt, at vandværkerne har ajourførte og operationelle beredskabsplaner.

Der er generelt en god drikkevandskvalitet i kommunen. Der er alligevel konstateret pesticider i et antal boringer, jf. tabel 2.7, og ved enkelte boringer skal man være opmærksom på andre kemiske problemstillinger.

Ved overskridelser af kemiske parametre skyldes det som regel problemer med iltning eller filtrering. Bakteriologiske overskridelser skyldes oftest problemer med rentvandsbeholderen.

Det må forventes, at stigende og mere ekstrem nedbør kan give anledning til et øget antal bakteriologiske forureninger, især for de vandværker, der har nedgravede rentvandsbeholdere.

Tabel 2.7 Udsatte kildepladser og vandkvalitet i boringer ved seneste kontrol med fokus på miljøfremmede stoffer og bynær placering.

Vandværk	Boringer DGU nr.	Bynær placering	Vandtype	Vand – Nitrat sårbarhed	Magasinets sårbarhed	Fund af miljøfremmede stoffer
Dolmer, VCD	71.135	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, LM6, R471811, MDPC, TFA
Dolmer, VCD	71.136	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2020 – DPC, MDPC, DMS

Kommentar [JH4]: Vi skal have tjekke om dette fortsat ikke er i modstrid med gældende lovgivning

Dolmer, VCD	71.137	Nej	A	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, R471811, LM5, LM6, TFA
Dolmer, VCD	71.261	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, R471811, LM6, TFA
Dolmer, VCD	71.268	Nej	A	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, MDPC, R471811, LM6, TFA
Havdal, VCD	71.294	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2023 – DPC, R471811, LM5, TFA
Havdal, VCD	71.295	Nej	A	Sårbar	Sårbar	2023 – DPC, DMS, BAM, R471811, LM54
Havdal, VCD	71.296	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2023 – DPC
Havdal, VCD	71.335	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, TFA
Vejlby, VCD	71.393	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, R471811, TFA
Vejlby, VCD	71.394	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, MDPC, R471811, TFA
Vejlby, VCD	71.443	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, MDPC, R471811, TFA
Vejlby, VCD	71.448	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – DPC, R471811, TFA
Bønnerup By	61.20	Ja	C	Sårbar	Sårbar	Ingen
Bønnerup By	61.150	Ja	C	Sårbar	Sårbar	Ingen
Bønnerup Strand	61.12	Ja	D	Ikke sårbar	Ikke sårbar	Ingen
Bønnerup Strand	61.25	Ja	C	Ikke sårbar	Ikke sårbar	Ingen
Bønnerup Strand	61.42	Ja	C	Ikke sårbar	Ikke sårbar	Ingen
Fannerup	71.56	Ja	A	Sårbar	Sårbar	2023 – DPC, R471811
Gjerrild	61.51	Ja	C	Sårbar	Sårbar	2021 – Bentazon, DMS, BAM, TFA
Homå	71.964	Ja	C	Sårbar	Ikke sårbar	2025 - DPC
Skovgårde	60.36	Ja	A	Sårbar	Sårbar	
Skovgårde	60.37	Ja	C	Sårbar	Sårbar	
Stokkebro	61.10	Ja	C	Ikke sårbar	Ikke sårbar	
Trustrup, TLV	81.58	Ja	C	Sårbar	Sårbar	
Trustrup, TLV	81.46	Ja	C	Sårbar	Sårbar	
Lyngby, TLV	71.766	Nej	B	Sårbar	Sårbar	2024 – CGA 369873
Lyngby, TLV	71.339	Nej	C	Sårbar	Sårbar	
Tårup	70.396	Ja	C	Sårbar	Sårbar	2025 - Bentazon
Ørsted	59.189	Ja	C	Sårbar	Sårbar	
Ørsted	59.259	Ja	C	Sårbar	Sårbar	
Ørum Jordemodervej	70.206	Ja	D	Ikke Sårbar	Ikke Sårbar	
Ørum Jordemodervej	70.368	Nej	C	Sårbar	Sårbar	2021 – TFA

Ålsrode	81.305	Ja	D	Ikke sårbar	Sårbar	
Ålsrode	81.306	Ja	D	Ikke sårbar	Sårbar	

Det fremgår af de enkelte vandværkers plandatablade, hvis vandværkerne med udsatte kildepladser eller boreringer skal foretage sig tiltag med hensyn til sikring af drikkevandskvaliteten i fremtiden.

En oversigt over de fundne pesticider og nedbrydningsprodukter, deres anvendelse m.m. findes i bilag 8

Som udgangspunkt skal udfordringen med pesticider og øvrige miljøfremmede stoffer løses ved at finde nye kildepladser. Nye kildepladser skal fortrinsvis placeres i landzone indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Alternativt kan en løsning på udfordringen være et samarbejde om forsyning fra nabovandværket.

Ejendomme med egen vandforsyning

Der har siden 2017 ikke været lovhjemmel til at kræve regelmæssig kontrol for ejendomme med egen vandforsyning, der ikke har kommerciel- og/eller offentlig aktivitet. Norddjurs Kommune kan i samråd med Styrelsen for Patientsikkerhed stille krav til ejendomme med egen vandforsyning, hvor der er konstateret sundhedsskadelige forhold. Kan problemet ikke umiddelbart løses ved simpel vandbehandling kan der forventes krav om tilslutning til almen vandforsyning af den del af ejendommen, hvor vandet skal være af drikkevandskvalitet.

Ejendomme udenfor de almene vandværkers forsyningsområder med sundhedsskadelige forhold, der ikke umiddelbart kan løses ved simpel vandbehandling, skal finde en individuel løsning. Ejendomme kan spørge omkringliggende almene vandværker om mulig tilslutning. Vandværkerne er ikke forpligtiget til at forsyne udenfor deres forsyningsområde. Ejendomme skal i stedet finde en ny borigsplacering eller tilslutte sig en naboejendoms vandforsyning.

Der er lovhjemmel til at føre kontrol med en række anlæg som har kommerciel- og/eller offentlig aktivitet og/eller forsyner flere ejendomme. Der stilles krav om kontrolprogram til disse vandforsyningsanlæg. Hvis der bliver konstateret overskridelse i kvalitetskravene og problemet ikke umiddelbart kan løses ved simpel vandbehandling, kan der forventes krav om tilslutning til almen vandforsyning af den del af ejendommen, hvor vandet skal være af drikkevandskvalitet.

Norddjurs Kommune vil som udgangspunkt ikke tillade videregående vandbehandling, heriblandt nitratfiltre og kulfiltre, da de kan give anledning til andre kvalitetsmæssige problemer.

En opgørelse over antallet af enkeltanlæg fremgår af tabel 2.1 i [kapitel 2.1 Forsynings- og indvindingsstruktur](#).

2.5 Lokalisering af nye kildepladser

2.5.1 Målsætninger

- Nye boreriger til almene vandværker bør placeres der, hvor der findes mest mulig naturlig beskyttelse i form af lerlag med en betydende mægtighed og reduktionskapacitet. Alternativt skal de placeres i områder, hvor påvirkning af grundvand er mindst, som f.eks.

skovområder.

- Den decentrale indvindingsstruktur skal så vidt muligt opretholdes af hensyn til påvirkning af beskyttet natur, og målsatte vandløb og belastning af grundvandsmagasiner, samt opretholdelse af forsynings sikkerhed.

2.5.2 Retningslinjer

- Nye kildepladser bør i videst muligt omfang etableres inden for de udlagte særlige drikkevandsområder (OSD).
- Nye kildepladser til almene vandværker bør etableres i det åbne land, med præference til naturlig beskyttelse af grundvandsmagasinet.
- Placeringen af nye kildepladser skal følge de gældende retningslinjer i vandområdeplanerne^[1]
- Det kan efter en konkret vurdering for hver bynær boring bestemmes, at etablering af erstatningsboring, udbedring eller ændring af en brønd eller boring kun må ske, når der er meddelt tilladelse hertil.
- For boringer i det åbne land, hvor der er fund af pesticider og øvrige miljøfremmede stoffer eller fund af fluorid, klorid, arsen, strontium eller nitrat i høje værdier, kan det ligeledes bestemmes, at etablering af erstatningsboring, udbedring eller ændring af en brønd eller boring kun må ske, når der er meddelt tilladelse hertil.

2.5.3 Redegørelse

Grundvandskvaliteten i Norddjurs Kommune er varierende.

Kildepladser i den østlige del af kommunen er sårbare overfor nitratpåvirkning og nedsivning af pesticider og øvrige miljøfremmede stoffer. Det ses blandt andet ved fund af pesticider og stigende indhold af sulfat i et antal vandværksboringer.

Stigende sulfat indikerer at grundvandsmagasinet påvirkes af nitrat.

Det åbne land

Indvindingen fra disse boringer behøver ikke at ophøre, så længe der ved simpel vandbehandling kan opretholdes en drikkevandskvalitet, der lever op til kvalitetskravene. Det er dog vigtigt, at vandværkerne gør sig overvejelser i planperioden med hensyn til lokalisering af nye kildepladser. I det omfang, der er udarbejdet indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, bør vandværkerne iværksætte foranstaltninger, der på sigt nedbringer udvaskningen af nitrat og miljøfremmede stoffer, hvorved kildepladsens levetid kan forlænges.

Byområder

Grundvandet er flere steder forurenet med pesticider eller miljøfremmede stoffer, som truer drikkevandskvaliteten. Over tid er en del drikkevandsboringer i byerne opgivet på grund af problemer med vandkvaliteten og er erstattet af dybere boringer, eller er blevet flyttet ud i det åbne land. Et mindre antal vandværker har stadig indvinding i bymæssig bebyggelse, hvilket fremgår af tabel 2.7.

For at kunne sikre en god drikkevandskvalitet i fremtiden skal vandværker med bynære boringer i planperioden påbegynde arbejdet med at finde alternativer, for eksempel en kildeplads udenfor bymæssig bebyggelse eller samarbejde med andet vandværk.

Indvindingen fra bynære borer behøver ikke at ophøre, så længe der kan opretholdes en drikkevandskvalitet, der lever op til kvalitetskravene. Men hvis der opstår problemer med kvaliteten, skal indvindingen ret hurtigt kunne flyttes ud i det åbne land.

De primære vandværker har mulighed for at etablere en ny kildeplads indenfor et "område med særlige drikkevandsinteresser" (OSD) indenfor en rimelig afstand af vandværket. I OSD er der gode muligheder for at kunne indvinde rent grundvand.

[1] Tilhørende bekendtgørelser til vandområdeplanerne for Hovedopland 1.6 Djursland og Hovedopland 1.5 Randers Fjord

2.6 Planens kategorisering af vandværker

De almene vandværker i Norddjurs Kommune kategoriseres som følgende:

- Primære vandværker
- Sekundære vandværker
- Øvrige vandværker

Primære vandværker er tilstrækkelig robuste til selv at kunne leve op til de fremtidige krav. Nogle af de primære vandværker har behov for øget sikkerhed f.eks. i form af etablering af forsyningsledning til andet vandværk og renovering af deres ledningsnet.

De primære vandværker kan på sigt blive pålagt øgede forsyningsforpligtigelser udover deres forsyningsområde, som er skitseret i vandforsyningsplanen.

Sekundære vandværker er anlæg, hvor der ses et behov for at sikre vandværkets mulighed for forsyning fra andet vandværk. Sekundære vandværker pålægges ikke forsyningsforpligtigelser udover deres forsyningsområde, som skitseret i vandforsyningsplanen.

Øvrige vandværker er anlæg, som i løbet af planperioden forventes at få behov for forsyning fra andet vandværk. Ved kategorien "øvrige vandværker" er der behov for en særlig indsats i planperioden for at leve op til kravene i vandforsyningsplanen. Et vandværk i denne kategori kan ikke forvente at få tilladelse efter vandforsyningslovens § 21 til at foretage væsentlige investeringer i anlægget.

Det kan heller ikke forventes, at der vil blive givet tilladelse til væsentlige ændringer af vandværkets kapacitet. Hvis der således kræves en udvidelse af vandværkets kapacitet med henblik på at forsyne nye udstykninger, vil der ikke blive givet tilladelse til dette.

2.7 Tidsfølgeplan

2.7.1 Tidsfølgeplan

Tidsfølgeplanen viser i skemaform hvilke aktiviteter de enkelte vandværker skal iværksætte/gennemføre for at opfylde planen i planperioden. Aktiviteterne er inddelt i tidsperioder.

I den foregående vandforsyningsplan var der en omfattende tidsfølgeplan for de enkelte vandværker. Aktiviteterne i denne plan er i grove træk gennemført, og mange af aktiviteterne bliver på anden vis reguleret gennem lovgivning eller gennem den løbende dialog. Derfor er tidsfølgeplanen i denne plan, i væsentlig grad reduceret til enkelte generelle aktiviteter der har betydning for forsyningssikkerheden og drikkevandskvaliteten. Kun ved enkelte vandværker er der supplerende bestemmelser, hvilket fremgår af vandværkernes plandatablade.

Planen indeholder ikke udgifter til anlæg og drift af de enkelte aktiviteter.

2.7.2 Aktiviteter i planperioden

I planperioden vil Norddjurs Kommune arbejde på at gennemføre følgende aktiviteter:

- At få vandværker til at udarbejde en ajourført beredskabsplan, som fastlægger, hvordan vandværket skal handle i det øjeblik, der sker noget uforudset med vandforsyningen. Vandværkerne kan med fordel tage udgangspunkt i Danske Vandværkers skabelon til en beredskabsplan
- At revidere kontrolprogrammer hvert 6. år og løbende ajourføre det med gældende drikkevandsbekendtgørelse.
- At kraftigt anbefale vandværker, der ikke har etableret drifts- og adgangsalarm på borer og bygninger til at få det gjort i planperioden.
- At få vandværker med gammelt ledningsnet og/eller højt ledningstab til enten at renovere deres ledningsnet eller udarbejde en plan for det i planperioden.
- At få vandværker, der endnu ikke har høj eller særdeles høj forsyningssikkerhed til at udarbejde en handlingsplan, jf. bilag 3. Handlingsplanen skal sikre vandværkets forbrugere en høj eller særdeles høj forsyningssikkerhed for eksempel ved etablering af nødforsyning, ny kildeplads eller samarbejde med et andet vandværk. Det drejer sig om følgende vandværker: Fausing, Skovgårde, Fjellerup By, Fjellerup Strand, Ålsrode og Tårup Vandværk. Ved nogle af de nævnte vandværker fremgår det af vilkår i deres seneste indvindingstilladelse.
- At få særligt sikret vandværker kategoriseret som "øvrige vandværk" i vandforsyningsplanen, der endnu ikke kan nødforsynes 100 % fra andre værker til at udarbejde en handlingsplan, for hvordan forsyningssikkerheden kan sikres.
- At sikre vandværker med kvalitetsstyringssystemer, at det har et format, så det kan bruges aktivt.

Eventuelle andre aktiviteter fremgår af de enkelte vandværkers plandatablade.

3. Statusdel

3. Statusdel

3.1 Eksisterende forsyningsstruktur

3.2 Almen vandværker

3.3 Indvindingskapacitet

3.4 Anlægskapacitet og

3.1 Eksisterende forsyningsstruktur

Som beskrevet i Plandel afsnit 1.1, har Norddjurs Kommune en decentral vandforsyningsstruktur.

Derudover forsynes enkelte ejendomme af vandværker udenfor Norddjurs Kommune, som har forsyningsområde ind i Norddjurs Kommune, hvilket fremgår af nedenstående tabel 3.1.

Tabel 3.1 Forsyning ind i Norddjurs Kommune

Vandværk	Kommune	Antal forsynede ejendomme	Antal uforsynede ejendomme
Pindstrup Vandværk	Syddjurs	4	4
Sjørup Vandværk	Syddjurs	1	0

Vandværker der forsyner ud af Norddjurs Kommune fremgår af tabel 3.2:

Tabel 3.2 Forsyning ud af Norddjurs Kommune

Vandværk	Kommune	Antal forsynede ejendomme	Antal uforsynede ejendomme
AquaDjurs	Syddjurs	396	Ikke relevant ¹
AquaDjurs	Randers	27	Ikke relevant ¹
AquaDjurs	Favrskov	2	Ikke relevant ¹
Glatved Vandværk	Syddjurs	1	Ingen

¹Fremgår af Syddjurs Kommunes vandforsyningsplan

²Fremgår af Randers Kommunes vandforsyningsplan

³Fremgår af Favrskov Kommunes vandforsyningsplan

De almene vandværkers aktuelle forsyningsgrænser blev fastlagt i Vandforsyningsplan 2011 – 2017.

Siden vedtagelsen af ovenstående plan er der sket justeringer i de beskrevne forsyningsgrænser, idet der er nedlagt et antal vandværker. Derudover er der sket justeringer i grænserne mellem nogle af vandværkerne. Endelig er der flyttet et antal ejendomme med egen vandforsyning udenfor vandværkers forsyningsområde grundet, at reglerne om kontrol med vandkvaliteten hos disse anlæg er ændret siden vedtagelsen af Vandforsyningsplan 2011-2017. Dette fremgår af afsnittet om *ejendomme med egen vandforsyning* i kapitel 2.2 Forsyningsområder. De gældende

forsyningsgrænser fremgår af Link til [WebKort](#)

Kommentar [JH5]: Ingen ændring i tekst behøves - tænker jeg

3.2 Almene vandværker

Tekniske og øvrige data om vandværkerne er dels indsamlet ved tilsyn og dels hentet fra eksisterende oplysninger.

De klassificeringer, der danner grundlag for de forskellige vurderinger af vandværkerne, er beskrevet i de enkelte tabeller i bilag 1 og bilag 2.

Vandkvalitetens status er overvejende sket ved udtræk fra den statslige database Jupiter.

En størrelsesmæssig kategorisering af de almene produktions- og distributionsvandværker fremgår af tabel 2.2 og figur 2.1 i afsnit

[2.1 Forsynings- og indvindingsstruktur.](#)

Vandværkernes placering i Norddjurs Kommune fremgår af [link til WebKort](#).

3.3 Indvindingskapacitet

Bilag 1 viser produktionsvandværkernes indvindingstilladelse, senest indvundne vandmængde, indvindingsreserve og udløb af indvindingstilladelse. Det fremgår af tabellen, at nogle af indvindingstilladelse udløber i planperioden.

Indvindingsreserven er et udtryk for, hvor stor en del af indvindingstilladelsen et vandværk udnytter. Praksis er, at indvindingsreserven skal være på 30 %, afhængig af den planlagte udvikling i vandværkets forsyningsområde. 8 vandværker har en indvindingsreserve under 20 %. Det skal vurderes, om nogle af vandværkerne skal have øget deres tilladelse i planperioden, hvis vandværkerne har et stigende vandbehov jf. prognosen i kapitel 4.

3.4 Anlægskapacitet og forsyningsevne

Der er ikke lavet en opgørelse over anlægskapacitet og forsyningsevne. I den seneste planperiode har der været fokus på forsyningssikkerhed og nødforsyninger, og det vurderes, at det har medført en høj forsyningssikkerhed, også for de vandværker, der eventuelt måtte have en lav forsyningsevne. Fokus på forsyningssikkerhed fortsætter i den kommende planperiode.

3.5 Anlægs kvalitet

Der bliver løbende ført tilsyn med de almene vandværkers bygningsmæssige, tekniske og hygiejniske kvaliteter. Resultaterne af tilsynene er sammenfattet i [bilag 5](#). Det skal understreges, at tabellen alene omhandler bygninger og behandlingsanlæg og deres betydning for drikkevandssikkerheden.

Bilaget viser, at tilstanden generelt er tilfredsstillende, men at enkelte vandværker har behov for forbedringer – typisk rentvandsbeholderen eller tørbrønde. Alle vandværker skal enten have tilstanden god eller nogenlunde god i alle vurderede forhold for at sikre, at vandværket kan levere vand af tilfredsstillende kvalitet. Det kan konstateres, at cirka 10 af vandværkerne bør foretage bygningsmæssig, maskinelle eller hygiejniske forbedringer, jf. nedenstående tabel 3.3.

Tabel 3.3 Oversigt over vandværkers tilstand vurderet ud fra seneste tilsynsrapport

Kategori	Vandværk
Vandværk hvor bygningsmæssig eller maskinel tilstand er tilfredsstillende. Det omfatter også vandværker med underjordisk rentvandsbeholder og tørbrønde.	Anholt, Vandcenter Djurs Allelev Bønnerup Strands Bønnerup Fausling Fjellerup Strands Fjellerup Bys Havdal, Vandcenter Djurs Gjerrild Nordstrand Gjesing Glesborg Hegedal Strands Homå Selkær Mølle Skovgårde Sostrup, Vandcenter Djurs Stokkebro Trustrup-Lyngby Vandsam Voer Ørsted Ørum Ålsrode
Vandværk hvor bygningsmæssig eller maskinel forbedring er nødvendigt og bør/skal overveje en plan for bygningsmæssige eller maskinelle forbedringer for at forblive tilfredsstillende.	Albertinelund Camping Albøge Fannerup Gjerrild Glatved Tårup

3.6 Forsyningssikkerhed

For at sikre, at forbrugerne i akutte situationer har adgang til en tilstrækkelig mængde vand af tilfredsstillende kvalitet, er det vigtigt, at vandværkerne har en høj forsyningssikkerhed. Forsyningssikkerheden vurderes blandt andet på baggrund af:

- Antal kildepladser
- Antal borer
- Nødforsyning
- Kapacitet af rentvandsbeholder
- Nødstrømsanlæg

For vandværker, der har rentvandsbeholder, skal beholderkapaciteten i princippet kunne dække forbruget i mindst 8 timer, medmindre der er tilstrækkelig nødforsyning fra andre anlæg. I enkelte tilfælde udnytter vandværkerne ikke hele beholderkapaciteten, da det har været nødvendigt at reducere denne af hensyn til drikkevandssikkerheden.

Forsyningssikkerhed kan vurderes på forskellige måder. Det vurderingsgrundlag der er benyttet i Norddjurs Kommune er vedlagt i [bilag 3](#), og vurderingsgrundlagets anvendelse på det enkelte vandværk fremgår af [bilag 3](#).

Nedenstående tabel 3.4 viser fordelingen af vandværker opdelt i kategorier.

Tabel 3.4 Vandværker opdelt i kategorier

Kategori	Vandværk
Særlig høj eller høj forsyningssikkerhed	Albertinelund Camping Albøge Allelev AquaDjurs, Vandsam Bønnerup Bønnerup Strands Dolmer Kildeplads, Vandcenter Fannerup Gjerrild Nordstrand Gjerrild Glatved Glesborg Havdal, Vandcenter Djurs Hegedal Strands Homå Lyngby, Trustrup-Lyngby Sostrup, Vandcenter Djurs Stokkebro Trustrup, Trustrup-Lyngby Vejlbj, Vandcenter Djurs Voer Ørsted Ørum
Nogenlunde forsyningssikkerhed	Anholt Kildeplads, Vandcenter Djurs Fausing Fjellerup Strands Fjellerup Bys Skovgårde Alsrode
Lav eller uacceptabel	Tårup

Siden forrige vandforsyningsplan 2011 – 2017 har ca. 2/3 af vandværkerne i Norddjurs Kommune opnået "høj eller særlig høj" forsyningssikkerhed. Der arbejdes stadig videre med at højne forsyningssikkerhed for de resterende vandværker under kategorierne "nogenlunde" og "lav eller uacceptabel" forsyningssikkerhed.

Tabel 2.6 i afsnit 2.3 Forsyningssikkerhed ([LINK TIL AFSNIT 2.3](#)) viser vandværker der i en beredskabssituation kan forsynes 100 % fra andre værker.

3.7 Beredskabsplan

De fleste vandværker har en beredskabsplan. Kvaliteten varierer fra meget operationelle beredskabsplaner til planer, der blot består af en alarmeringsseddel, der i visse tilfælde ikke er opdateret.

For at sikre en vedvarende høj forsyningssikkerhed er det et fokuspunkt, at vandværkerne skal gennemgå deres beredskabsplaner i planperioden, så det sikres, at alle værker har en operationel plan.

Beredskab & Sikkerhed har sammen med Norddjurs Kommune, Syddjurs Kommune, Favrskov Kommune og Randers Kommune en overordnet beredskabsplan. Denne forudsætter at vandværkerne selv har en operationel beredskabsplan.

3.8 Ledningsnet

Der er ikke medtaget en tabel over vandværkernes ledningsnet, da oplysningerne om længde, alder, vandtab, materiale osv. i mange tilfælde er behæftet med stor usikkerhed.

I det omfang Norddjurs Kommune har oplysninger om udstrækningen af vandværkernes ledningsnet fremgår det løbende af kommunens WebGIS.

3.9 Vandkvalitet

Tabel 2.7 i kapitel 2.4 [Drikkevandssikkerhed](#) viser de vandværker, hvor der skal være fokus på vandkvaliteten, for så vidt angår pesticider og øvrige miljøfremmede stoffer. Det skal understreges, at mange vandværker kan tilrettelægge deres pumpestrategi sådan drikkevandskvalitetskravene overholdes. Alle vandværker distribuerer vand, der overholder kvalitetskravene.

Vandværkerne i Norddjurs Kommune leverer generelt en god vandkvalitet, og er der en sjælden gang en overskridelse i kvalitetskravene, skyldes det som regel driftsforstyrrelser. Der har været fokus på overskridelserne siden seneste vandforsyningsplan, og der er fortsat fokus på overskridelser, når de konstateres. Der er derfor ikke en nærmere gennemgang af overskridelser i denne plan, da det ofte er driftsforstyrrelser der er skyld i midlertidige overskridelser, som ikke påvirker det løbende arbejde for at sikre en høj vandkvalitet.

3.10 Grundvandsressourcen

I afsnittet beskrives overordnet den geologiske opbygning af undergrunden i Norddjurs Kommune. Det beskrives, hvorledes den geologiske opbygning har betydning for grundvandets naturlige beskyttelse samt grundvandets mængde og kvalitet.

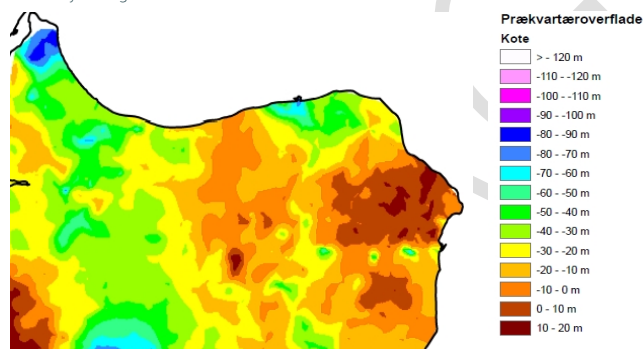
3.10.1 Geologiske forhold

Prækvartæret

Ved prækvartæret forstås de geologiske lagserier, der findes under istidens aflejringer.

Hele den prækvartære undergrund som har relevans for vandindvinding i Norddjurs Kommune udgøres af kalklag.

I den østlige del af kommunen er kalken generelt meget højtliggende, op til kote 10-20 m. Der eksisterer adskillige lokale sænkninger i kalkens overflade med den laveste sænkning ned til kote -80 m ved Bønnerup. I den vestlige del af kommunen ligger kalkoverfladen generelt lavere, ned til kote -80 m til -90 m ved Randers Fjords munding. Enkelte steder er kalken dog hævet, hvilket især ses i den sydvestlige del af kommunen.

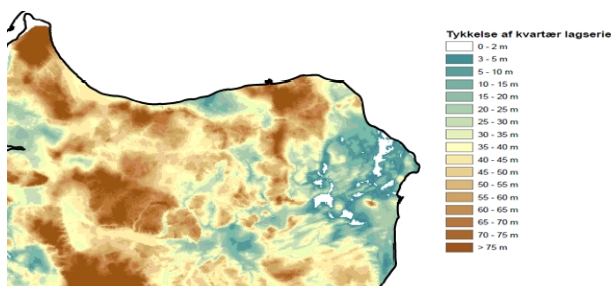

Figur 3.1 Kort over prækvartærets højdeforhold. Udsnit fra J. Sørensen (pers. medd.)

Kvartæret

Den kvartære lagserie (istidernes aflejringer) er meget tynd eller helt fraværende omkring Grenå, mens de ovenfor nævnte lokale sænkninger i kalkoverfladen er overlejret af tykke kvartære lagserier. Mod vest bliver den kvartære lagserie tykkere, mere end 75 m, dog stadig med lokale områder bestående af tyndere lagserier.

Der er altså en god korrelation mellem, at jo højere i landskabet den prækvartære overflade ligger, des tyndere er de kvartære lagserier. Figur 3.2 viser tykkelsen af istidsaflejringerne i kommunen.

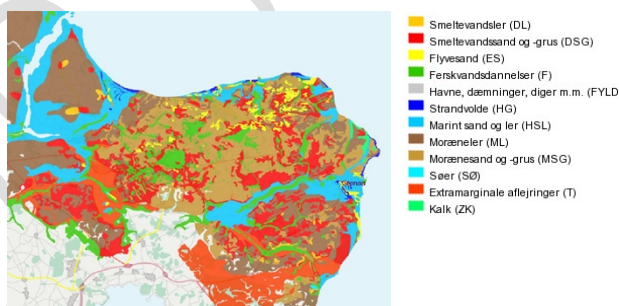
Figur 3.2 Kort over tykkelsen af istidsaflejringer. Udsnit fra J Sørensen (pers. medd.)

Den tynde kvartære lagserie i den østlige del af kommunen består ofte af et terrænnært lag af udvasket moræner, mens den længere tykkere lagserie består af smeltevandssand og -grus.

I den vestlige del af kommunen består den tykkere lagserie overvejende af smeltevandssand og -ler, samt ofte af et dække bestående af moræner og -sand.

Norddjurs kommune gennemskæres af en bred lavning, som strækker sig fra Grenå i øst til området ved Kolind. Denne øst-vestgående prækvartære dal indeholder aflejringer af marint sand og -dynd samt ferskvandsdynd. En tilsvarende lavning ses i den nordøstlige del af kommunen i området ved Grund Fjord og Randers Fjords munding.

De vigtigste elementer der indgår i landskabet, fremgår af nedenstående jordartskort fra GEUS, figur 3.3.

Figur 3.3 Jordartskort (GEUS)

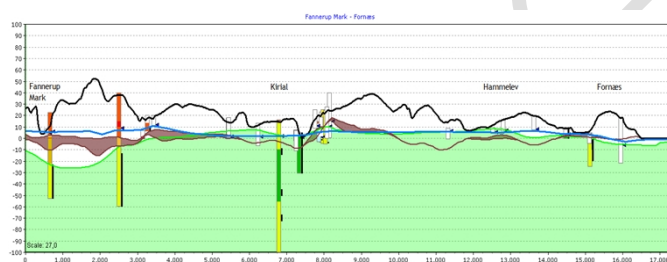
3.10.2 Grundvandets naturlige beskyttelse

Den naturlige grundvandsbeskyttelse i den østlige del af Norddjurs Kommune kan generelt betegnes som ringe. Dæklag i form af moræner er enten meget tynde eller helt fraværende, og dybereliggende leraflejringer (moræner og smeltevandsler) har kun en begrænset horisontal

udbredelse.

Nedenstående profilsnit, figur 3.4, som forløber fra Fannerup til Fornæs, viser et eksempel på en typisk geologisk opbygning af det østlige Djursland.

Kalkmagasinet er vist med grøn farve og er højtliggende. Den brune farve illustrerer den samlede tykkelse af de lerlag fra Kvartæret, der er fundet i borer. Lerlagenes samlede tykkelse er meget begrænset. Hvid farve illustrerer de øverst liggende kvartære sand- og grusaflejringer, mens den blå linje viser placeringen af grundvandsspejlet. Fraværet af lerlag i store områder betyder, at grundvandsmagasinet er frit og derfor sårbar overfor det, der sker på terrænoverfladen.

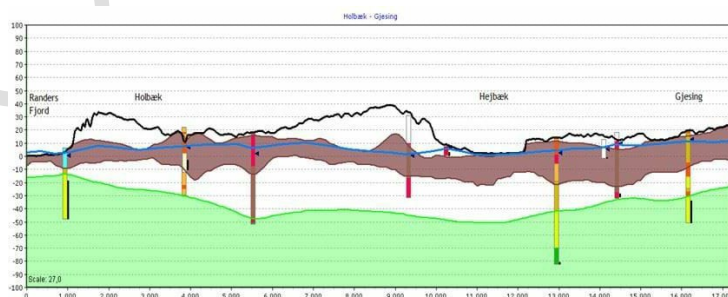

Figur 3.4 Geologisk tværsnit fra Fannerup til Fornæs

I den vestlige del af kommunen har lerlag, mest i form af indlejrede lag af smeltevandssler, ofte en større udbredelse og mægtighed. Nedenstående profilsnit, figur 3.5, som forløber fra Randers Fjord ved Holbæk til Gjesing, viser et eksempel på en typisk opbygning af geologien i den vestlige del af kommunen.

Kalkmagasinet, som er vist med grøn farve, ligger noget dybere. Den samlede tykkelse af de lerlag, der er fundet i borer, er væsentligt tykkere end i den østlige del af kommunen. De øvre kvartære sand- og gruslag er af varierende tykkelse.

Grundvandsspejlet er vist med blå linje, og det ses, at der er spændte forhold i det nedre

grundvandsmagasin, idet de udbredte lerlag gør, at grundvandet ikke er sårbart overfor, hvad der sker på terrænoverfladen.

Figur 3.5 Geologisk tværsnit fra Holbæk til Gjesing

3.10.3 Grundvandsmagasiner

Kalkundergrunden, som findes overalt i Norddjurs Kommune, udgør det helt væsentlige grundvandsmagasin.

Visse steder, især i den vestlige del af kommunen, hvor den kvartære lagserie har en væsentlig tykkelse, sker der en del vandindvinding fra lag af smeltevandssand.

Grundvandsmagasinet i kalken er i princippet ikke afgrænset nedadtil, men den udnyttelige del af magasinet afgrænses af saltvand, som findes overalt under det ferske grundvand i varierende dybde. Det salte grundvand betegnes som residualt saltvand. Da kalken oprindelig blev dannet i et dybt havmiljø, er vandet i kalken som udgangspunkt salt havvand. I de øvre dele af kalkmagasinet er det salte grundvand skyllet bort af fersk grundvand, og det er dette grundvand der kan udnyttes til drikkevand.

3.10.4 Grundvandets kvalitet

Det mest påtrængende vandkvalitetsproblem for grundvandet i Norddjurs Kommune er nitrat. Især i den østlige del af kommunen, hvor store mængtigheder af det øverste grundvand indeholder nitrat i koncentrationer over grænseværdien på 50 mg/l. Nitrat i høje koncentrationer stammer fra udvaskning af overskudskvælstof fra dyrkede marker.

Der sker ingen nitratreduktion i den umættede zone, der hovedsagelig består af sand. Målinger af jordlagenes nitratreduktionskapacitet har vist, at der ikke findes tilgængelige stoffer, der er i stand til at reducere nitrat. Nitratindholdet i det øvre grundvand vil derfor afspejle den nitratudvaskning, der finder sted i området.

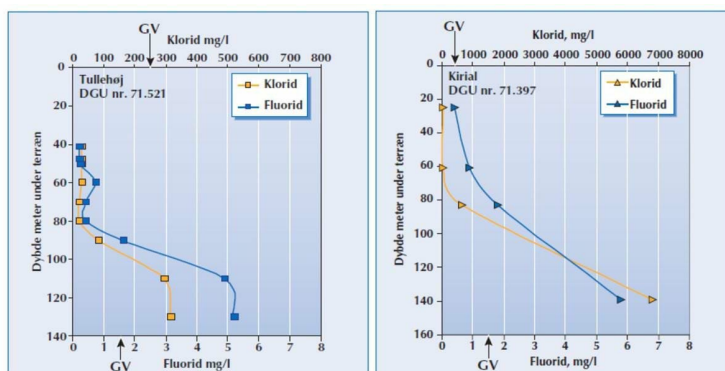
I kommunens vestlige del og langs nordkysten er nitratproblemet i forhold til vandindvinding mindre. Hertil er årsagen, at grundvandsmagasinerne er bedre beskyttede af reaktive lerlag, samt at dybtliggende nitratfrit grundvand strømmer opad i kystzonen.

Grundvandet i de dybere dele af kalken, hvor vandet har en langsom cirkulation, er ikke egnet til drikkevandsformål eller vanding. Dette hænger sammen med, at naturligt forekommende salt og fluorid optræder i så høje koncentrationer, at vandet både er sundhedsskadeligt og ødelæggende for afgrøder, der vandes.

Dette saltvand træffes typisk ca. 70-100 m under terræn. Mange indvindingsboringer er ført så dybt ned, at der er mulighed for kontakt med saltvandet ved intensiv udnyttelse. Nedenstående figur 3.6 viser dybdeprofiler for salt og fluorid for to undersøgelsesboringer nordøst for Grenå. Det bemærkes, hvorledes fluorid og klorid (salt) begrænser den anvendelige ressource nedadtil. Geofysiske målinger bekræfter desuden, at der findes saltvand i de dybere lag omkring 100 m under terræn. Saltvandspåvirkning i dele af Djurslandsområdets grundvand kan dels skyldes tilstedeværelse af gammelt indesluttet havvand (residualt saltvand) og dels saltvandsindtrængning fra kysten (intrusion).

Figur 3.6 Klorid og fluorid som funktion af dybden i boringen DGU-nr. 71.521, som ligger nord for Skindbjerg og boringen DGU-nr. 71.397, som ligger ved Kirial. Der kan kun indvindes anvendeligt drikkevand i de øverste ca. 70 m under terræn. Det dybere liggende grundvand

er uegnet pga. høje indhold af klorid og fluorid. (Århus Amt 2005)

Vandindvinding og grundvandssænkning kan påvirke, at det underliggende saltvand eller fluoridholdige grundvand trækkes op i højere lag i grundvandsmagasinet og giver anledning til vandkvalitetsproblemer. Det er derfor vigtigt at undgå store grundvandssænkninger og sørge for, at vandindvindingen sker spredt.

I kommunens vestlige del og langs en del af nordkysten findes en vandtype af gammelt grundvand under de beskyttende lerlag, som har et højt indhold af ammonium, opløst jern og mangan samt luftarterne metan og svovlbrinte. Indholdene er naturlige og stammer fra grundvandets kontakt til lerlag og aflejringer af marin oprindelse. Vandet kan udnyttes til drikkevand, men kræver en intensiv vandbehandling i form af beluftning, iltning og filtrering.

Visse steder, især i den østlige del af kommunen, hvor den naturlige beskyttelse af grundvandet er begrænset, optræder der også miljøfremmede stoffer i form af pesticider i grundvandet. De fleste fund i vandforsyningsboringer kan henføres til uhensigtsmæssig brug af ukrudtsbekæmpelsesmidler i oplandet til bynære boringer, eller for eksempel punktkilder i form af gamle vaskepladser eller emballage, der er deponeret eller nedgravet. Desuden kan der forekomme linjekilder som for eksempel ukrudtsbekæmpelse langs banelegemer og sporarealer.

Enkelte fund af stoffet bentazon i boringer i det åbne land kan formentlig henføres til lovlig ukrudtsbehandling af dyrkede arealer.

3.10.5 Potentialeforhold og grundvandsdannelse

Grundvandspotentialiet har stor betydning i flere sammenhænge, både for mængden af tilgængeligt

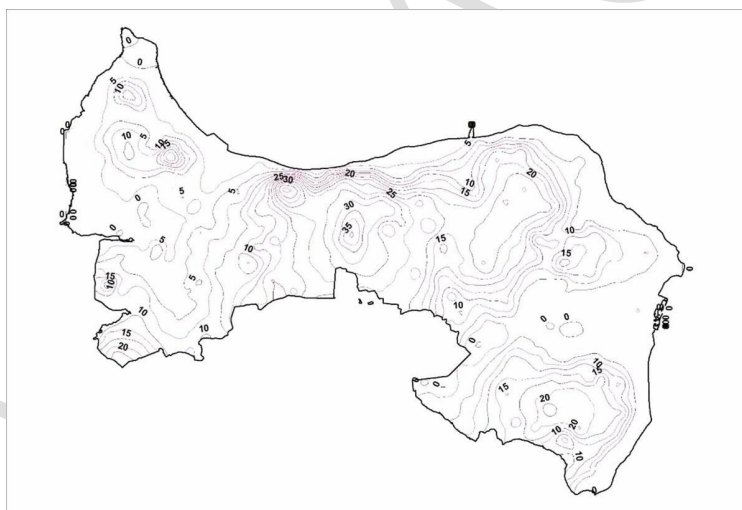
grundvand, og hvorledes grundvandet strømmer i undergrunden.

Nedenstående kort, figur 3.7, viser grundvandets potentiale i forhold til havniveau. Det ses af kortet, at potentialet er absolut højest i kommunens centrale del, og at potentialet er lavest langs kysterne og i Kolindsund-Grenå området, samt i den vestlige del ved de lave arealer omkring Alling Å og Hevring Å.

Lokalt findes der et højere potentiale nordøst for Ørsted og ligeledes i et område ved Trustrup og Homå.

Det viste potentialekort stammer fra Århus Amt og er meget overordnet, da potentialeerne ikke er relateret til specifikke grundvandsmagasiner.

Figur 3.7 Kort over grundvandets potentialeforhold (Århus Amt 2006).

Grundvandet strømmer i undergrunden vinkelret på de viste potentialelinjer fra højere til lavere potentialer, og derfor strømmer grundvandet overordnet mod kysterne eller de lavtliggende arealer ved Kolindsund og Alling / Hevring å. Lokalt strømmer grundvandet også mod de øvrige vandløb.

Grundvandets potentialeforhold og strømningsretning har stor betydning, når indvindingsoplandet til en større vandindvinding skal beregnes og optegnes, og når konsekvenserne for natur og øvrig udnyttelse af ressourcen skal vurderes.

Ligeledes har kendskab til, hvor grundvandet er dannet betydning, når der skal udpeges arealer (grundvandsdannende opland) på steder, hvor det er nødvendigt med en indsats, der skal beskytte grundvandet.

De steder, hvor der findes salt grundvand i undergrunden, har grundvandets højde stor betydning for, hvor

dybt det salte vand

befinder sig. Jo højere grundvandsspejlet er, jo dybere er grænsen til det salte grundvand trængt ned. Når der lokalt sker en afsænkning som følge af vandindvinding eller afvanding, vil grænsen til det salte grundvand hæve sig og i værste fald nå indvindingsboringen. Den største udnyttelige grundvandsressource i kalkmagasinet findes derfor i de områder, hvor grundvandsspejlet er højest.

Grundvandsdannelsen (nettonedbøren) er den del af nedbøren, som trænger gennem rodzonen og siver ned gennem den umættede zone til grundvandsspejlet. Nettonedbøren er således den del af nedbøren, som ikke fordamper, optages i plantevæksten eller afstrømmer overfladisk eller gennem dræn eller kloakker til recipient.

Djursland er generelt mere nedbørsfattigt end det centrale Jylland, og nedbøren er lavest i kommunens østlige del, hvor grundvandsdannelsen er mindre end i det øvrige Jylland.

Den tilgængelige og udnyttelige grundvandsressource var summarisk opgjort i forbindelse med de tidligere generationer af Statens Vandområdeplaner. I de gældende vandområdeplaner 2021 – 2027 er ressourcen ikke længere angivet, men det skal i forbindelse med ny eller øget vandindvinding vurderes, om indvindingen er til hinder for målopfyldelse i de recipienter der tænkes påvirket.

Der er i forbindelse med en stærkt øget interesse for markvanding, samt en koncentreret af indvindingen til drikkevand på færre, men større kildepladser, et stort fokus på grundvandsressourcer, blandt andet i Ørum Å oplandet.

3.11 Beskyttelse af grundvandet

Grundvandskvalitet og egnethed til drikkevand påvirkes af de geologiske og hydrogeologiske forhold, og ikke mindst af de aktiviteter, der foregår på jordoverfladen.

Dansk grundvandspolitik bygger på forebyggelse af forurening frem for rensning. Det betyder, at grundvandet skal beskyttes mod forurening. Beskyttelsen er vigtig fordi grundvandet bruges til drikkevand, og vi ønsker, at vores drikkevand skal produceres fra rene og mest muligt grundvand, der kun skal gennemgå simpel vandbehandling.

Blandt elementer der indgår i den nationale politik er:

- De nationale vandområdeplaner
- Pesticidbehandlingsplaner
- Tilladelses- og godkendelsesordninger for en række aktiviteter så som udspreddning af slam
- Tilladelses- og godkendelsesordninger for placering og drift af anlæg som for eksempel spildevandsanlæg, listevirksomheder, husdyrbrug mv.
- Den offentlige indsats mod jordforurening

Der er historisk foretaget forskellige arealudpegninger med henblik på at begrænse udvaskning af forurenende stoffer eller regulere arealanvendelsen af hensyn til grundvandet.

I det følgende beskrives overordnet de udpegninger og ordninger, der har væsentlig betydning for beskyttelsen af grundvandsressourcen.

3.11.1 Drikkevandsområder

Bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer, senest BEK nr. 483 af 8. maj 2023 udpeger:

- Områder med drikkevandsinteresser, kaldet OD
- Områder med Særlige Drikkevandsinteresser, kaldet OSD
- OSD Indvindingsoplande til almene vandværker der ligger udenfor OSD, kaldet IOL
- Delområder indenfor de ovenstående områder som er særlig følsomme overfor en eller flere typer af forurening, følsomme indvindingsområder, kaldet FI
- Delområder indenfor følsomme indvindingsområder, hvor en særlig indsats til beskyttelsen af vandressourcen er nødvendig, indsatsområder, kaldet IO
- Boringsnære beskyttelsesområder ved vandværkernes borer, kaldet BNBO

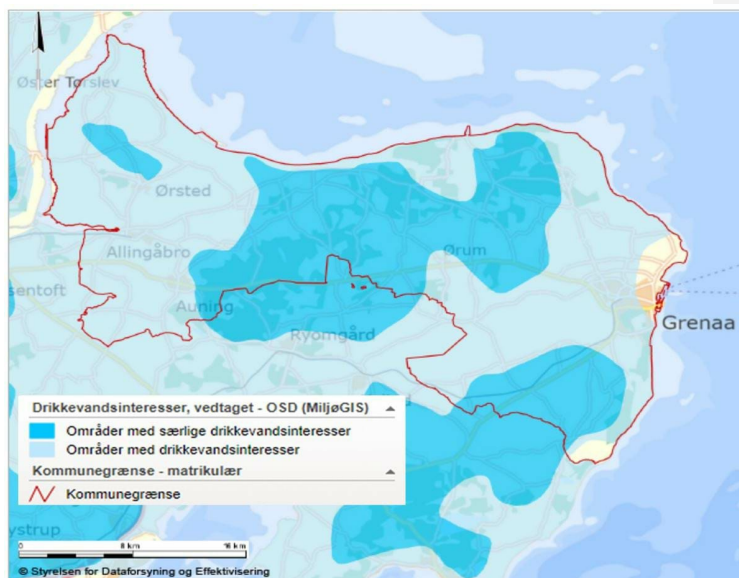
Bekendtgørelsen revideres og udsendes én gang årligt, hvor områderne ajourføres med seneste viden om for eksempel nedlagte vandværker og borer, eller nyetablerede borer og kildepladser. OD og OSD er meget overordnede og konservative udpegninger der sjældent ændres, mens de øvrige udpegninger i højere grad afspejler den aktuelle indvindingsstruktur.

OSD-områder der er udpeget i Norddjurs kommune fremgår af nedenstående tabel 3.6 og figur 3.8.

Tabel 3.6 Særlige drikkevandsområder og status for den statslige kortlægning.

OSD	Areal	Status for den statslige kortlægning
Djurs Syd	77,5 km ²	Afsluttet i 2015
Djurs Vest og Ørsted	146,8	Afsluttet i 2015

Figur 3.8 Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) i Norddjurs Kommune.

Kommunens øvrige areal er udpeget til Områder med Drikkevandsinteresser, kaldet OD.

I to mindre områder er der ikke foretaget udpegniing. Det drejer sig om et område nord for Grenå, som er udlagt til industri med særlige beliggenhedskrav. Desuden et område ved Glatved, som er udlagt til omfattende råstofgravning, samt affaldsbehandlingsanlæg og kontrolleret deponering af affald. Planlægningen for de ikke-udpegede områder indebærer, at det ikke er hensigten, at en eventuel grundvandsforekomst skal udnyttes til drikkevandsformål.

Det grundvand, der dannes indenfor OSD, skal være grundlaget for en sikker regional drikkevandsforsyning i fremtiden. Der skal gøres en særlig indsats for at beskytte grundvandet i disse områder.

Derfor bliver områderne kortlagt i detaljer af Miljøstyrelsen med hensyn til geologi, sårbarhed, arealanvendelse og indvindingsforhold mm.

Kortlægningen er afsluttet for alle OSD i kommunen med udgangen af 2015.

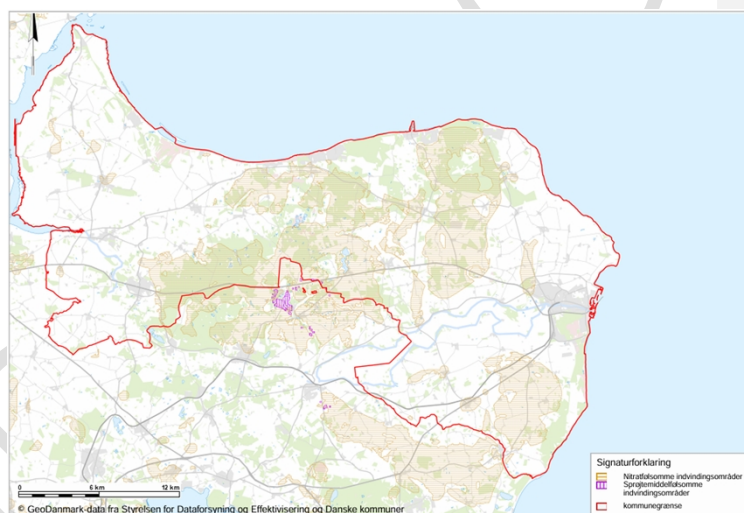
I forbindelse med kommunens arbejde med indsatsplaner for de almene vandværker har det imidlertid vist sig, at der er et antal indvindingsplaner i kommunens nordøstlige del, som ikke er kortlagt. Der er derfor i 2017 igangsat et nyt kortlægningsprojekt, benævnt Djurs Øst, hvor de resterende vandværkers indvindingsplaner kortlægges. Kortlægningen forventes færdig i 2024. Ligeledes skal kortlægningen gennemføres eller fornyes for nyetablerede kildepladser efter 2015, samt for kildepladser ved vandværker der har fået ændret den tilladte indvindingsmængde siden 2015.

3.11.2 Følsomme indvindingsområder NFI

Miljøstyrelsen har i forbindelse med kortlægningen udpeget følsomme indvindingsområder, som er områder indenfor vandværkernes indvindingsoplande, hvor grundvandet er dårligt beskyttet mod forurenende stoffer der siver ned. Der er foretaget udpegninger for henholdsvis nitrاتفølsomme indvindingsområder NFI og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder SFI.

Der er dog ikke udpeget SFI indenfor Norddjurs Kommune.

De nitrاتفølsomme indvindingsområder ses på nedenstående kort, figur 3.9.

Figur 3.9 Nitrاتفølsomme indvindingsområder i Norddjurs Kommune, status år 2025

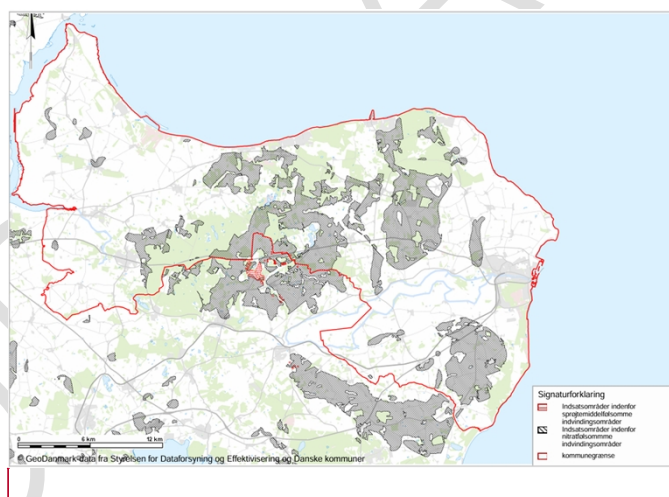
Kommentar [PL6]: Husk indsæt Anholt

Forkortelsen NFI dækker over de områder, hvor grundvandsmagasinerne er sårbare overfor nitrát. Områderne afgrænses indenfor OSD eller indvindingsoplande udenfor OSD. Nitrát-sårbarheden vurderes i henhold til 'lille', 'nogen' eller 'stor' sårbarhed. Alt efter graden af sårbarheden, vurderes det om områderne skal kategoriseres som nitrاتفølsomme indvindingsområder.

3.11.3 Indsatsområder IO

Forkortelsen IO står for indsatsområder. Indsatsområderne udpeges kun indenfor det afgrænsede NFI og dækker over de steder i NFI, hvor en særlig beskyttende indsats af vandressourcerne er nødvendig. Når IO bliver afgrænset, tages der udgangspunkt i områdets arealanvendelse, og på baggrund heraf vurderes det, om der er fare for fremtidig nitrátbelastning i området. Områder indenfor NFI, hvor nitrátbelastningen er minimal, afgrænses ikke som IO, hvilket eksempelvis kan være skov, vandløb, søer og lignende. Til gengæld har områder med en arealanvendelse i form af landbrug, bybebyggelse, erhvervsområder og lignende høj risiko for nitrátudvaskning.

Indsatsområderne fremgår af nedenstående kort, figur 3.10

Figur 3.10 Indsatsområder indenfor udpegede NFI, status år 2025

Kommentar [PL7]: Opdateret anno 2026

Kommentar [PL8R8]: Husk Anholt

Når den statslige kortlægning er afsluttet, overdrages resultaterne til kommunen. Kommunen har efterfølgende til opgave at udarbejde indsatsplaner for vandværkerne, som beskriver de konkrete handlinger og initiativer, der skal beskytte grundvandet, og hvilke aktører, der yder bidrag.

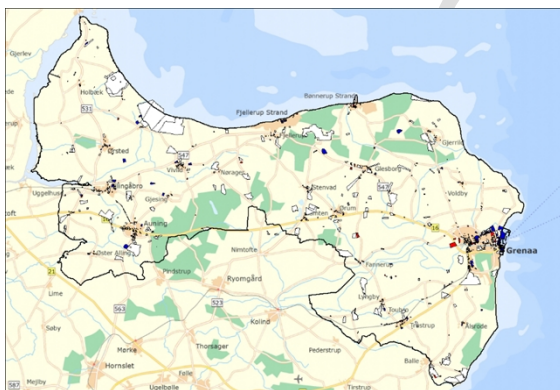
Det kan for eksempel være aftaler om nedbringelse af nitratudvaskning og ophør med sprøjtning. Der kan også være tale om andre tiltag, for eksempel forbedret spildevandsrensning, øget tilsyn med forurenende virksomhed, braklægning, skovrejsning, skånsom indvinding, sløjfning af ubenyttede brønde og boringer eller Region Midtjyllands indsats overfor jordforurening.

3.11.4 Øvrige forhold

Forurenede grunde

Region Midt har ansvar for at kortlægge grunde, hvor der er mistanke om forurening (V1-grunde) og grunde hvor der er konstateret forurening (V2-grunde). De forurenede grunde er primært lokaliseret i byområder, men findes også spredt i det åbne land.

På nedenstående kort, figur 3.11, er grunde, der er kortlagt af Region Midtjylland vist. Grunde, der er kortlagt på V1-niveau er vist med blå farve. Grunde, der er kortlagt på V2-niveau er vist med rød farve. Øvrige grunde, vist med hvid farve, er grunde, der er udgået inden eller efter kortlægning.

Figur 3.11 Kortlagte grunde i Norddjurs Kommune –

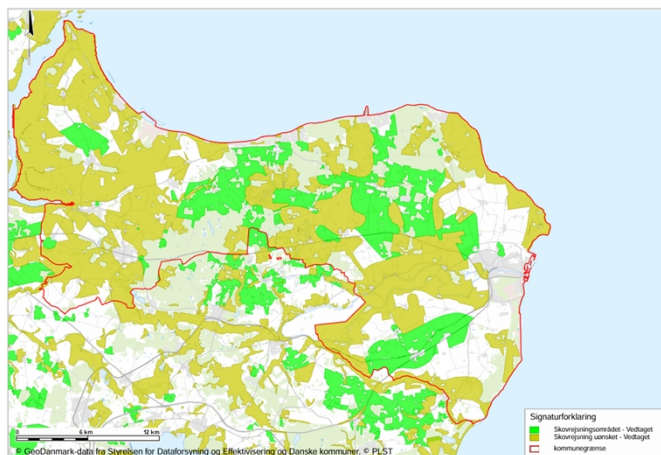
Hvis en grund, der er kortlagt på V1-niveau, ligger indenfor et OSD eller et vandværks indvindingsopland, vil den efterfølgende blive undersøgt af Region Midtjylland. Hvis undersøgelserne viser, at grunden er forurenet, kortlægges den på V2-niveau, hvorefter der tages stilling til en eventuel oprydning eller anden fjernelse af forureningskilden.

Skovrejsning

Kommunen har som mål i Kommuneplanen, at der skal udpeges skovrejsningsområder for at fremme skovtilplantningen. Skovrejsning har stor betydning for grundvandsbeskyttelsen, hvorfor en retningslinje i kommuneplanen angiver:

1. Skovrejsningsområder skal normalt udpeges, hvor grundvandsressourcen skal beskyttes, hvor bynære friluftsinteresser kan styrkes, eller hvor skov kan fremme den biologiske mangfoldighed i landskabet.

Nuværende udpegninger af Skovrejsningsområder er angivet på nedenstående kort, figur 3.12.

Figur 3.12 Skovrejsningsområder i Norddjurs Kommune, samt skovrejsning uønsket.

Kommentar [PL9]: Opdateret anno 2026

Ved udarbejdelsen af indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse forventes det, at udlæg af nye arealer til skovrejsning indenfor de udpegede arealer kan blive et betydeligt element og virkemiddel.

En ordning om skovrejsningsstøtte medfører, at der kan ydes tilskud til privat skovrejsning på landbrugsjord, som ligger i et skovrejsningsområde.

Råstofgravning

Region Midtjyllands Råstofplan 2020 forventes revideret i 2024. Indledende høringer blev afsluttet 10. april 2023.

Planen tager udgangspunkt i den gældende Råstofplan 2020 med justeringer og ændringer.

Råstofplanens graveområder fremgår af nedenstående tabel 3.7 og figur 3.13.

Kommentar [JH10]: Opdateres ☺

Tabel 3.7 Råstofplanens graveområder.

Graveområde	Råstof	Grundvandsbeskyttelse	Risiko for grundvandsinteresser
Fuglsø Mose	Sphagnum	OSD	Mindre risiko
Glatved	Sten, sand, grus	Ingen udpegning	Ingen interesser

Glesborg	Sten, sand, grus	OSD	Stor risiko
Holbæk	Rødbændende ler	OD	Ingen risiko
Kirial	Sten, sand, grus	OD	Mindre risiko
Skiffard	Sten, sand, grus	OD	Mindre risiko

Figur 3.13 Råstofgraveområder i Norddjurs Kommune (Region Midt).

Der er ikke udlagt råstofinteresseområder i Råstofplanen indenfor Norddjurs Kommunes område.

Råstofindvinding kan i forskellige sammenhænge true grundvandsinteresser. Dels i forbindelse med indvindingen og dels i forbindelse med efterbehandlingen.

I Norddjurs Kommune graves der som udgangspunkt ikke under grundvandsspejlet eller tilføres fyldjord i grave indenfor OSD.

I regionens råstofplan 2020 er der givet en række retningslinjer for råstofgravning i forbindelse med grundvandsbeskyttelse. Råstoffer i Region Midtjylland.

Øvrige udpegninger i relation til grundvandsbeskyttelse

Der har historisk set været flere arealudpegninger, hvorunder forskellige støtteordninger har haft til sigte at fremme miljøvenlig landbrugsdrift og begrænse udvaskningen af nitrat fra landbrugsarealer. Visse støtteordninger er ikke længere aktuelle, for eksempel MVJ- og SFL-ordninger.

Staten har i 2022 oprettet 2 tilskudspuljer. Den ene pulje målretter sig de almene vandværker og skal gå til grundvandsbeskyttelse. Den anden pulje målretter sig sløjfning af ubenyttede brønde og borer i OSD. Denne pulje kan private ansøge om.

De eksisterende ordninger, for eksempel plejegræsordninger eller ekstensiv landbrugsdrift mm. ændres og tilpasses løbende, hvorfor der ikke redegøres yderligere for disse.

4. Prognose

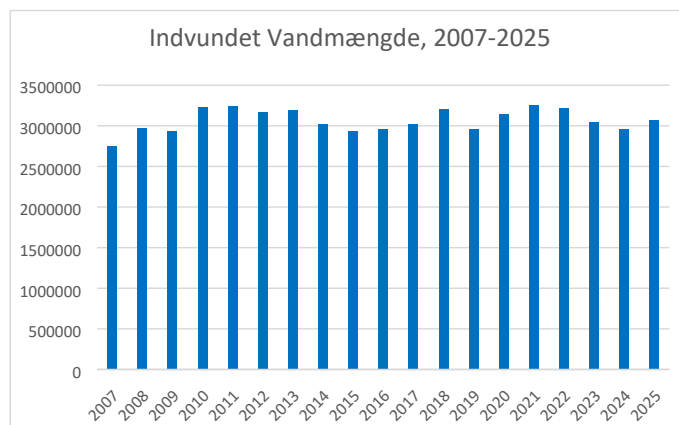
Prognose for vandforbruget

Status for det nuværende forbrug

Nedenstående figur 4.1 viser indvindingen for almene vandværker i perioden 2007 til 2025.

Figur 4.1 Indvinding for almene vandværker 2007-2025.

Som det ses, har der ikke været nogen nævneværdig ændring i vandforbruget gennem perioden. Dette er i modstrid med forventningerne i Vandforsyningsplan 2011 – 2017, hvor der var forudsagt et forventet vandbehov i 2017 på 4.237.490 m³ årligt, især på grund af forventet vandforbrug til industrien i Grenaa samt i mindre grad befolkningstilvækst. Vandforbruget har været stabil og svingende omkring 3.000.000 m³ årligt.

Prognose for fremtidigt forbrug

I en vandforsyningsplan skal man udarbejde en prognose for det fremtidige forsyningsbehov i planperioden. Prognosen er udarbejdet for hvert forsyningsområde med udgangspunkt i befolkningstilvækst, fritidshuse, udvikling i industri og håndværk, udvikling i landbrug samt strukturændringer i vandforsyningerne. Det skal understreges, at der er tale om bedst mulige skøn.

Befolkningsudvikling

Norddjurs Kommune forventer et fald i befolkningstallet på 1,6 % frem til 2026. Udviklingen er ulige fordelt over aldersgrupperne. Det forventes, at faldet er størst blandt de yngre befolkningsgrupper, hvorimod der forventes en stigning i gruppen 65+, hvilket betyder, at befolkningen gennemsnitligt set bliver ældre. Den negative udvikling forventes at fortsætte frem til 2031^[1]. Da befolkningen bliver ældre, forventes en mindre husstandsstørrelse, så den udvikling der eventuelt må være i boligbyggeriet udlignes af den mindre husstandsstørrelse^[2]. Udviklingen er dog ikke ensartet fordelt over kommunen, fordelt i skoledistrikter

ser det således ud:

Anholt: -2,0%

Auning: 4,5%

Søren Kanne

Kommentar [JH11]: Opdaters, hvis det er ændret

Børneby: -2,5%

Børneby Nord-

2,6%

Børneby Midt: -2,0%

Det forventes, at det nuværende vandforbrug holdes på samme niveau i planperioden i forhold til befolkningsudviklingen i Norddjurs Kommune.

Nye bolig- og erhvervsarealer

Nye udviklingsområder fremgår af Norddjurs Kommunes Kommuneplan 2021. Her ses det, at udviklingen fortsat skal fokuseres i de tre bybånd, Vest (Ørsted, Allingåbro og Auning), Midt (Bønnerup Strand, Glesborg og Ørum og Øst (Grenaa og Trustrup-Lyngby). I den næste kommuneplan forventes det, at bybånd øst deles, sådan at Trustrup, Lyngby, Ålsø og Ålsrode bliver et nyt bybånd syd.

Bybåndene udelukker ikke vækst og udvikling i andre områder af kommunen, men der forventes primært vækst i Grenaa- og Auningområdet, både med nye boliger og ny industri.

Væksten i antallet af boligenheder vil blive modsvaret af, at befolkningen ældes. Den gennemsnitlige husstandsstørrelse vil derfor falde, så væksten i boligenheder betyder ikke i sig selv et øget befolkningstal, jf. ovenstående afsnit om befolkningsprognose. Se bilag 6.

Der forventes ikke nævneværdig vækst i sommerhusområderne.

Nye erhvervsvirksomheder vil ligeledes som hovedregel ikke være medregnet i prognosegrundlaget. Der forventes især erhvervsudvikling med vandforbrugende industri i Grenaa, og denne udvikling kan rummes i Vandcenter Djurs gældende indvindingstilladelser.

Landbrugsejendomme

Det er ikke muligt at forudsige, om landbrugsejendomme, der endnu ikke er tilsluttet vandværk vil blive tilsluttet i planperioden, men det forventes ikke, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

De nye retningslinjer for procesvand, gør det muligt for landejendomme at bibeholde procesvand der ikke kræver drikkevandskvalitet, selvom resten af ejendommen tilsluttes vandværk.

I bilag 4 er det ud for hvert vandværk anført hvor mange ikke tilsluttede landbrugsejendomme der er i deres forsyningsområde. Da antallet af dyreenheder løbende kan ændres, er listen ikke udtømmende. Ligeledes er det ikke muligt at lave et skøn over det gennemsnitlige vandforbrug på disse ejendomme. Listen omfatter de ejendomme, hvor det ud fra dyreholdet i november 2022 blev vurderet, at der ville være et vandforbrug på mere end 1000 m³ årligt. Skønnet er fastsat ud fra nedenstående nøgletal, tabel 4.1:

[1] Prognosen er vedlagt som bilag 6

[2] Notat vedr. boligbyggeprogram vedlagt som bilag 7

Tabel 4.1 Skøn over gennemsnitligt vandforbrug for ejendomme med dyrehold med forbrug på > 1000 m³ årligt – tallene er fra SEGES

	Drikkevand	Malkevand/køling	Vask		
	Liter/dag	Liter/dag	Liter/dag	Dyr pr. DE	Liter pr. DE pr. dag
Smågrise	3		0,5	208	728
Slagtesvin 45-100 kg	8		1	39	351
Søer	25		1	4,4	114
Kalve 0-6 mdr	10		0,5	3,7	39
Kalve 6 mdr - slagtning	35		0,5	2,1	75
Malkekøer	120	25	1	0,75	110
Ammekvæg	50		0,5	1,5	75

Samtidig er der i bilag 4 ud for hvert vandværk anført, hvor mange ejendomme med et vandforbrug på mere end 1000 m³ årligt, der i forvejen forsynes fra alment vandværk. Især mindre vandværker hvor en relativt stor andel af indvindingen anvendes til landbrug, skal tage højde for eventuelle strukturelle ændringer.

Ejendommen med egen vandforsyning

Der er forsat cirka 732 ejendomme i kommunen der har egen vandforsyning. Der er ikke længere krav om regelmæssig kontrol med vandkvaliteten til disse ejendomme med mindre særlige forhold gør sig gældende. Særlige forhold kan for eksempel være naboforsyning, kommercielle aktiviteter, udlejning og lignende. Ejendommen indenfor vandværkernes forsyningsområder har fortsat krav om tilslutning på rimelige vilkår og indgår dermed i prognosen i tabel 4.2, 4.3 og 4.4.

Disse ejendomme har sjældent vandmålere. Deres vandforbrug fastsættes til 170 m³ pr. år for almindelige husstande og 70 m³ pr. år for sommerhuse, hvilket svarer til den vandmængde for hvilken der skal afregnes spildevand. Dermed er der taget højde for, at de fleste utilsluttede ejendomme ligger i landzone med mulighed for eksempel at have et mindre dyrehold. Vandforbruget i danske husholdninger tilsluttet vandværk er i gennemsnit 105 l. pr. person pr. døgn, hvilket svarer til 82 m³ pr. år pr. husstand med en gennemsnitlig husstandsstørrelse på 2,1. Husstandsstørrelsen er lidt mindre i Norddjurs Kommune på grund af aldersfordelingen, hvor vi har flere ældre end landsgennemsnittet.

Strukturelle ændringer

De stadig øgede økonomiske og administrative krav til vandværkerne gør, at især mindre vandværker overvejer muligheden for enten at blive distributionsvandværk eller blive sammenlagt

med et andet vandværk. De primære vandværk kan forvente at skulle levere til flere distributionsvandværk. De primære vandværk kan også forvente at flere mindre vandværk ønsker, at lægges sammen. I det omfang, der er tilkendegivet aktuelle tanker om sammenlægninger eller distribution, er det indarbejdet i prognosen.

Beregningsforudsætninger

I nedenstående tabeller er vandværkerne opdelt i tre kategorier.

- Vandværk, hvor der forventes uændret indvinding i planperioden.
- Vandværk, hvor der er potentiale for stigning i indvindingen i planperioden.
- Vandværk, hvor der forventes en stigning i indvindingen i planperioden.

Forudsætninger for opdelingen fremgår af de enkelte vandværkers plandatablade samt bilag 1. Af bilag 1 kan det i øvrigt ses, at ingen af vandværkerne er udfordret på størrelsen af deres indvindingstilladelse. Det betyder også, at eventuel vækst kan rummes indenfor de gældende indvindingstilladelser. I 2025 indvandt de almene vandværk 3.072.164 m³, og de havde sammenlagt tilladelse til at indvinde 5.181.000 m³, så forvaltningen af vandværkerne er ikke til hinder for vækst i Norddjurs Kommune.

Der er i tabellen ikke taget højde for eventuelle sammenlægninger mellem vandværk. Enkelte værker forventer sammenlægning i planperioden.

Tabel 4.2 Vandværk, hvor der forventes uændret indvinding i planperioden

Vandværk	Ikke tilsluttede husstande	Ikke tilsluttede landbrug med skønnet forbrug >1000 m³	Væsentligste planlagte områder, der ikke færdigudbyggede
Albøge	0	0	Ingen
Allelev	5	0	Ingen
Anholt, Vandcenter Djurs	0	0	Ingen
Bønnerup Strands	19	0	Ingen
Gjesing	23	0	Ingen
Glatved	5	0	7D2 - affaldshåndtering
Hegedal	1	0	Ingen
Ramten	6	1	Ingen
Selkær Mølle	6	0	Ingen
Skovgårde	6	0	Ingen
Stenvad	48	0	Ingen
Tårup	0	0	Ingen
Voer	0	0	Ingen

Kommentar [JH12]: Skal opdateres

Vandværk, hvor der er potentiale for stigning i indvinding i planperioden

Vandværk	Ikke tilsluttede husstande	Ikke tilsluttede landbrug med skønnet forbrug >1000 m³	Væsentligste planlagte områder, der ikke færdigudbyggede
----------	----------------------------	--	--

Albertinelund Camping	1	0	08-1-F. Ferie og kongrescenter med mulighed for 240 sengepladser.
Bønnerup	9	2	08-2-S. 264 sommerhuse 12-1-J. 4 jordbrugsparceller 02-3-B enfamiliehuse
Fannerup	4	1	Ingen
Fausing	12	3	Ingen
Fjellerup Bys	10	3	Ingen
Fjellerup Strands	1	0	07-5-S og 07-6-S, op til 246 sommerhuse
Gjerrild Nordstrand	32	1	10-2-S, 98 sommerhuse
Gjerrild	6	1	06-3-B, op til 29 boliger
Glesborg	71	6	Ingen
Homå	6	1	Ingen
Stokkebro	8	2	Ingen
Trustrup-Lyngby	43	4	5B3, 5B4-2, 5B6 og 5B7, mere eller mindre udnyttede boligområder, 5E2 og 5 E4, uudnyttede erhvervsområder
Ørsted	9	1	617, 618 og 621, mere eller mindre uudnyttede erhvervsområder
Ørum	96	15	04-1-B og 04-5-B, mere eller mindre uudnyttede boligområder 04-1-O, erhvervsområde
Ålsrode	5	0	

Vandværker, hvor der er forventes en stigning i indvinding i planperioden

Vandværk	Ikke tilsluttede husstande	Ikke tilsluttede landbrug med skønnet forbrug > 1000	Væsentlige planlagte områder der ikke er færdigudbyggede
Vandcenter Djurs: Dolmer Havdal Sostrup Vejlby	122	21	Diverse erhvervsområder nord for Grenaa. Erhvervsområde ved Hessel og Rugvænget. 2B11, 2B13, 4B12 og 4B13. Mere eller mindre uudnyttede boligområder Thorsø-Voldby 03-1-B, 21 parcelhuse

AquaDjurs	Ca. 200	10	1E.1, 1E.3, 1E.4, 1E.5, 1E.6, 1E.7, 1E.9, Erhvervsområder ved Auning. 111, 1137, erhvervsområder ved Allingåbro. 406, 410, 412, erhvervsområder ved Nørager. 506, 507, 508, 513, 516, erhvervsområder ved Vivild.
-----------	---------	----	---

Klimaforandringer

Klimaforandringer forventes i fremtiden at medføre flere og længere perioder med tørke. I den sammenhæng forventes en større efterspørgsel på indvinding af grundvand. Det er derfor af afgørende betydning, at grundvandsressourcen udnyttes fornuftigt. Dette kan blandt andet løses på følgende måder:

- Tilladelserne skal ved fornyelser holdes på et acceptabelt niveau - Typisk det aktuelle behov tillagt 20 - 30 % med mindre særlige grunde godtgør en større tilladelse.
- Det tilstræbes at nye kildepladser placeres i skov- eller naturområder eller områder hvor der ikke markvandes i stor udstrækning.
- Vandværkerne skal have fokus på at reducere vandspild, herunder ved at sikre et tæt ledningsnet.
- Samarbejde mellem vandværkerne, både internt i kommunen og på tværs af kommunegrænser.
- En vandressourceplan skal sikre, at de enkelte magasiner ikke overudnyttes. Samtidig skal en vandressourceplan sikre, at naturtilstanden for sårbare naturområder ikke påvirkes af øget vandindvinding, og at der er vand nok til drikkevand, inden der gives tilladelse til anden indvinding herunder markvanding.
- Det enkelte vandværk skal sikre, at oversvømmelser og tørke ikke udgør en risiko for forsyningsikkerhed.

5. Plandatablade og forsyningsområder

- Albertinelund Vandværk,
plandatablad
- Albertinelund Vandværk,
forsyningsområde
- Albøge Vandværk,
plandatablad
- Albøge Vandværk,
forsyningsområde
- Allelev Vandværk,
plandatablad
- Allelev Vandværk, forsyningsområde
- AquaDjurs, forsyningsområde. Auning. Allingåbro. Lystrup-Nørager. Ring. St. Sjørup Strand.

- Udby-Udbyhøj, Vester Alling.
- Bønnerup Strand Vandværk, plandatablad
- Bønnerup Strand Vandværk,
forsyningsområde
- Bønnerup Vandværk,
plandatablad
- Bønnerup Vandværk,
forsyningsområde
- Fannerup Vandværk,
plandatablad
- Fannerup Vandværk,
forsyningsområde
- Fausing Vandværk, plandatablad
- Fausing Vandværk,
forsyningsområde
- Fjellerup Strand
Vandværk, plandatablad
- Fjellerup Strand Vandværk,
forsyningsområde
- Fjellerup Vandværk,
plandatablad
- Fjellerup Vandværk,
forsyningsområde
- Gjerrild Vandværk,
plandatablad
- Gjerrild Vandværk,
forsyningsområde
- Gjerrild Nordstrand Vandværk,
plandatablad
- Gjerrild Nordstrand Vandværk,
forsyningsområde
- Gjesing Vandværk, plandatablad
- Gjesing Vandværk,
forsyningsområde
- Glatved Vandværk,
plandatablad
- Glatved Vandværk,
forsyningsområde
- Glesborg Vandværk,
plandatablad
- Glesborg Vandværk,
forsyningsområde
- Hegedal Strand
Vandværk,
plandatablad
- Hegedal Strand Vandværk,

- forsyningsområde
- Homå
- Vandværk,
- plandatablad
- Homå Vandværk,
- forsyningsområde
- Ramten
- Vandværk,
- plandatablad
- Ramten Vandværk,
- forsyningsområde
- Selkær Mølle
- Vandværk,
- plandatablad
- Selkær Mølle Vandværk,
- forsyningsområde
- Skovgårde Vandværk,
- plandatablad Skovgårde
- Vandværk,
- forsyningsområde
- Sorvad Vandværk
- (distribution)
- Stenvad Vandværk, plandatablad
- Stenvad Vandværk,
- forsyningsområde
- Stokkebro Vandværk,
- plandatablad
- Stokkebro Vandværk,
- forsyningsområde
- Trustrup-Lyngby
- Vandværk,
- plandatablad
- Trustrup-Lyngby
- Vandværk,
- forsyningsområde Tårup
- Vandværk, plandatablad
- Tårup Vandværk,
- forsyningsområde
- Anholt Vandværk
- (VCD), plandatablad
- Anholt Vandværk (VCD),
- forsyningsområde
- Dolmer Vandværk
- (VCD), plandatablad
- Havdal Vandværk (VCD),
- plandatablad Vejlbj

- Vandværk (VCD),
plandatablad
- Vandcenter Djurs (VCD),
forsyningsområde, Sostrup
stamdatablad,
Vandsam, plandatablad
- Vivild
- Vandværk
(distribution)
- Voer
Vandværk,
plandatablad
- Voer Vandværk,
forsyningsområde
- Ørbæk Vandværk
(distribution)
- Ørsted Vandværk,
plandatablad
- Ørsted Vandværk,
forsyningsområde
- Ørum Vandværk,
plandatablad
- Ørum Vandværk,
forsyningsområde
- Øster Alling
Vandværk
(distribution)
- Ålsrode Vandværk,
plandatablad
- Ålsrode Vandværk,
forsyningsområde
- Ålsø Vandværk
(distribution)

6. Bilag

Opdateres ved endelig vedtagelse

[Bilag 1. Liste](#)

[over](#)

[vandværker](#)

[Bilag 2.](#)

[Distributionsvan](#)

dværker

Bilag 3 . Tabel over

forsyningssikkerhed

Bilag 4.

Vandforbrugende

landbrug Bilag 5.

Vandværkernes

tilstand

Bilag 6. Befolkningsprognose 2020-2029

Bilag 7

Boligbygg

eprogram

Bilag 8.

Udvalgte

pesticider

Bilag 9. Screeningsafgørelse

7. Kort

Opdateres ved endelig vedtagelse

Link til kort:

<https://webgis.digitaleplaner.dk/app/norddjurs/vandforsyning2021/#dtkSkaermkortDaempet/10/10.5991/56.4913/pu>

blic.norddjurskommunegrae

Bilag 1. Liste over vandværker

Med undtagelse af Sostrup Vandværk er de indvundne vandmængder opgjort 5 år (2021 – 2025).

Udløbet

Indvindingsreserve < 25%

Udløber inden 2030		Indvindingsreserve < 20 %		
Vandværk	Udløbsdato for indvindingsstilladelse	Tilladt mængde (m3)	Indvunden mængde (m ³) ¹	Indvindingsreserve i %
Albertinelund Camping Vandværk	27-01-2053	9.000	6.696	26
Albøge Vandværk	01-09-2048	12.000	11.538	4
Allelev Vandværk	10-11-2028	25.000	21.979	12
Bønnerup Strands Vandværk	10-01-2053	79.000	56.640	28,3
Bønnerup Vandværk	12-09-2049	25.000	19.686	21
Fannerup Vandværk	01-07-2048	16.000	11.162	30
Fausing Vandværk	05-08-2039	52.000	31.281	40
Fjellerup Strand Ny Vandværk	20-11-2048	85.000	71.232	16
Fjellerup Vandværk	16-11-2048	35.000	20.326	42
Gjerrild Nordstrand Vandværk	05-07-2048	25.000	25.578	27
Gjerrild Vandværk	22-05-2049	18.000	13.823	23
Gjesing Vandværk	13-09-2049	47.000	27.107	42
Glatved Vandværk	01-05-2048	12.000	11.392	5
Glesborg Vandværk	08-05-2048	100.000	82.270	18
Hegedal Strands Vandværk	01-07-2048	4.000	2.170	46
Homå Vandværk	13-03-2047	25.000	21.968	12
Ramten Vandværk	28-09-2024	21.000	12.251	42
Selkær Mølle Vandværk	17-07-2049	10.000	7.927	21
Skovgårde Vandforsyning A.m.b.a.	26-11-2048	20.000	16.108	20
Stenvad Vandværk	01-07-2048	28.000	22.192	21

Stokkebro Vandværk	04-05-2053	35.000	26.680,6	23
Trustrup - Lyngby Vandværk – Lyngby	09-10-2048	90.000	82.522	8
Trustrup - Lyngby Vandværk – Trustrup	01-10-2048	100.000	79.811	20
Tårup Vandværk	27-06-2027	3.000	2.516	16
Vandcenter Djurs - Anholt by Vandværk	22-02-2051	25.000	19.576 (2023)	21
Vandcenter Djurs - Dolmer Vandværk	28-06-2044	600.000	270.524 (2023)	55
Vandcenter Djurs - Havdal Vandværk	07-06-2047	1.000.000	271.586 (2023)	73
Vandcenter Djurs - Vejlbj Vandværk	01-04-2052	700.000	250.416 (2023)	64
Vandcenter Djurs – Sostrup Vandværk	08-02-2051	1.000.000	918.184 (2023)	8
Vandsam	22-05-2048	700.000	574.509	18
Voer Vandværk a.m.b.a	17-08-2050	33.000	26.233	21
Ørsted Vandværk	01-11-2053	135.000	117.294	13
Ørum Vandværk, Jordemodervej	15-03-2048	76.000	64.846	15
Ålsrode Vandværk A/S	01-05-2048	33.000	29.288	11

Bilag 2. Distributionsvandværker

Senest importeret vandmængde samt oplysning om, hvor drikkevandet forsynes fra.

Anlæg	Importeret vandmængde 2025 ~~2~~	Forsynes fra
Sorvad	2.701 m ³	Gjesing Vandværk
Ørbæk	1.464 m ³	Ørum Vandværk
Ålsø	13.817 m ³	Vandcenter Djurs

Bilag 3. Tabel over forsyningssikkerhed

En tredjedel af Norddjurs Kommunes vandværker har en forsyningssikkerhed, der er lav eller uacceptabelt lav, jf. tabel 2.4.1.

	Særdeles høj forsyningssikkerhed
	Høj forsyningssikkerhed
	Nogenlunde forsyningssikkerhed
	Lav forsyningssikkerhed
	Uacceptabel lav forsyningssikkerhed

Vandværk	Boringer	Kildepladser	Beholderkapacitet / timer*	Fuld nødfor- rsynin- g	Fuld nødfo- rsynin- g af andre	Gene- rator	Alarm
Albertinelund Camping Vandværk	2	1	Ingen	JA, Bønnerup Vandværk, Bønnerup Strand Vandværk	NEJ	NEJ	NEJ
Albøge Vandværk	1	1	Ingen	JA, Trustrup-Lyngby Vandværk	NEJ	NEJ	NEJ
Allelev Vandværk	1	1	Ingen	Nej	NEJ	JA	NEJ
Bønnerup Strands Vandværk	3	1	24	JA, Bønnerup Vandværk	Albertinelund Camping Vandværk,	NEJ	NEJ

					Bønnerup Vandværk			
Bønnerup Vandværk	2	1	20	JA, Bønnerup Strands Vandværk	Albertinelund Camping Vandværk, Bønnerup Strand Vandværk	NEJ	JA	
Fannerup Vandværk	1	1	Ingen	JA, Ørum Djurs Vandværk	NEJ	JA	NEJ	
Fausing Vandværk	2	1	30	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	
Fjellerup Strands Vandværk	3	1	24	(NEJ)	Hegedal Strands Vandværk	NEJ	Boringer	
Fjellerup Bys Vandværk	2	1	41	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	
Vandcenter Djurs - Anholt By Vandværk	2	1	40	NEJ	NEJ	JA	JA	
Vandcenter Djurs - Dolmer Vandværk	5	4	Ingen	JA, Ringforbundet med Vandcenter Djurs Kildepladser	NEJ	NEJ	Boringer	
Vandcenter Djurs - Havdal Vandværk	8	4	30	JA, Ringforbundet med Vandcenter Djurs Kildepladser	NEJ	NEJ	JA	

Vandcenter Djurs - Vejlbj Vandværk	4	4	30	JA, Ringforbundet med Vandcenter Djurs Kildepladser	NEJ	JA	JA
Vandcenter Djurs – Sostrup Vandværk	3	4	13	JA, Ringforbundet med Vandcenter Djurs Kildepladser	NEJ	JA	JA
Gjerrild Nordstrand Vandværk	2	1	34	JA, Stokkebro Vandværk, Gjerrild Vandværk, Gjerrild Vandværk	Stokkebro Vandværk, Gjerrild Vandværk	NEJ	NEJ
Gjerrild Vandværk	1	1	13	JA, Stokkebro Vandværk, Gjerrild Vandværk, Gjerrild Nordstrand Vandværk	Stokkebro Vandværk, Gjerrild Nordstrand Vandværk	NEJ	NEJ
Gjesing Vandværk	1	1	12	JA, AquaDjurs	Nej	NEJ	NEJ
Glatved Vandværk	1	1	30	JA, Ålsrode Vandværk	Nej	NEJ	NEJ
Glesborg Vandværk	2	1	17	JA, Ørum Djurs Vandværk	Ørum Djurs Vandværk	(JA)	NEJ

				k	k		
Hegedal Strands Vandværk	1	1	Ingen	JA, Fjellerup Strands Vandværk	Nej	NEJ	NEJ
Homå	1	1	24	Ja, Trustrup-Lyngby Vandværk	Nej	NEJ	NEJ
Ramten Vandværk	2	1	80	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Selkær Mølle Vandværk	2	1	Ingen	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Skovgårde Vandforsyning A.m.b.a.	2	1	24	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Stenvad Vandværk	2	1	18	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Stokkebro Vandværk	1	1	12	JA, Gjerrild Nordstrand Vandværk, Gjerrild Vandværk	Gjerrild Nordstrand Vandværk, Gjerrild Vandværk	NEJ	NEJ
Trustrup - Lyngby Vandværk – Lyngby/Hallendrup	3	3	16	JA, Ringforbundet med Trustrup Kildeplads	Homå Vandværk, Albøge Vandværk	NEJ	JA
Trustrup - Lyngby Vandværk - Trustrup	2	3	16	JA, Ringforbundet med Lyngby Kildeplads	Homå Vandværk, Albøge Vandværk	JA	JA
Tårup Vandværk	1	1	Ingen	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Voer Vandværk a.m.b.a	1	1	8	JA, Ørsted	NEJ	NEJ	NEJ

				Vandværk				
Ørsted Vandværk	3	2	21	NEJ	Voer Vandværk	JA	NEJ	
Ørum Djurs Vandværk, Jordemodervej	3	1	96	JA, Glesborg Vandværk	Glesborg Vandværk	JA	NEJ	
Ålsrode Vandværk A/S	2	1	24	(NEJ)	Glatved Vandværk	JA	JA	
Vandsam	6	1	12	<u>JA (2 separate produktion og distributioner)</u> <u>NEJ</u>	<u>JA (2 separate produktion og distributioner)</u> <u>JaNEJ</u>		JA	

Tabel 2.4.1. Tabel over forhold, der indgår i vurderingen af forsyningssikkerhed.

¹Beholderkapacitet er et udtryk for det antal timer, vandet i eventuel rentvandsbeholder kan dække forbruget.

*Beholderkapacitet – udregning....

Forsyningssikkerhed kan vurderes på forskellig måde. I Norddjurs Kommune vurderes forsyningssikkerheden efter følgende kriterier:

Særdeles høj forsyningssikkerhed	<p>1) enten</p> <p>Indvindingen er geografisk spredt, så vandforsyningen er mindre sårbar overfor grundvandsforurening.</p> <p>Forsyningsstrukturen skal indrettes, så en enhed i form af borer, vandværk eller beholderanlæg til enhver tid kan tages ud af drift.</p> <p>Vandforsyningen skal sikres med etablering af nødstrømsanlæg og beholderkapacitet til sikring af forsyning ved totalt strømudfald</p> <p>Ledningsnettet skal være indrettet med ringforbindelser eller sektioner så ledningsbrud påvirker så få forbrugere som muligt.</p>
----------------------------------	---

	<p>Anlæggets forsyningsevne skal være min. 30% højere end forsyningskravet.</p> <p>2) eller</p> <p>Nødforbindelse til andet vandværk der kan dække forbruget 100%.</p>
Høj forsyningssikkerhed	<p>Indvinding fra kildeplads med flere borer</p> <p>Rentvandsbeholder med kapacitet til at dække forbruget i 8 timer ved planlagt udfald på en enkel anlægsenhed i perioder med vandforbrug svarende til middeldøgnet</p> <p>Rentvandsbeholder kan dække 4 timers uforudset udfald på en enkel anlægsenhed, selv ved maksimalt timeforbrug.</p> <p>Anlæggets forsyningsevne skal være min. 30% højere end forsyningskravet.</p> <p>Nødforbindelse til andet vandværk der kan dække 50% af forbruget</p>
Nogenlunde forsyningssikkerhed	<p>Indvinding fra kildeplads med min. 2 borer.</p> <p>Rentvandsbeholder med kapacitet til at dække forbruget i 4 timer ved planlagt udfald på en enkel anlægsenhed i perioder med vandforbrug svarende til middeldøgnet.</p> <p>Anlæggets forsyningsevne skal være min. 20% højere end forsyningskravet.</p> <p>Ingen nødforbindelse til andet vandværk</p>

Lav forsyningssikkerhed	<p>Vandværk med indvinding fra 1 boring</p> <p>Rentvandsbeholder med kapacitet til at dække forbruget i 4 timer ved planlagt udfald på en enkel anlægsenhed i perioder med vandforbrug svarende til middeldøgnet</p> <p>Anlæggets forsyningsevne er mindre end 20% højere end forsyningskravet.</p> <p>Ingen nødforbindelse til andet vandværk.</p>
Uacceptabel lav forsyningssikkerhed	Vandværk med 1 boring, ingen rentvandsbeholder og ingen nødforbindelse til andet vandværk.

Kriterierne er udarbejdet af NIRAS

Eksempler:

1 boring, 1 pumpe, ingen rentvandsbeholder, ingen nødforbindelse = Uacceptabel forsyningssikkerhed.

1 boring, rentvandsbeholder, ingen nødforbindelse = Lav forsyningssikkerhed.

1 boring, ingen rentvandsbeholder, 100% nødvandforsyning = Særdeles høj forsyningssikkerhed.

2 borer, rentvandsbeholder, 50% nødvandforsyning = Nogenlunde forsyningssikkerhed.

BILAG 4 | skønsmæssigt vandforbrug fra landbrug i 20252

Kommentar [JH13]: Ret på mandag

Vandværk	Totalt vandsalg i 20252	Vandsalg i m3 til landbrug med dyrehold med forbrug > 1000 m3 årligt	Andel af Vandsalg i m3 til landbrug med dyrehold med forbrug > 1000 m3 årligt i procent	Antal landbrug med dyrehold med egen vandforsyning og et skønnet forbrug > 1000 m3 årligt
Albøge				

I alt	11.538	I alt	9.500	82	0
Allelev					
I alt	21.149	I alt	11.900	56	0
Aqua Djurs					
I alt	447596	I alt	29.500	6	11
Bønnerup					
I alt	19.686	I alt	0	0	2
Fannerup					
I alt	11.161,6	I alt	4.905	42	0
Fausing					
I alt	31.280	I alt	14.600	46	0
Fjellerup					
I alt	21.885	I alt	0	0	2
Gjerrild Nordstrand					
I alt	25.577	I alt	0	0	1
Gjerrild		1.038			
		2.394			
I alt	13.823	I alt	3.432		1
Gjesing		7.500			
		2.500			
I alt	27.107	I alt	10.000	38	0
Glatved					
I alt	11.392	I alt	3.400	29	0
Glesborg					
I alt	82.269	I alt	21.500	26	3
Homå		9.392			
		7.261			
I alt	21.980	I alt	16.653	78	1
Ramten					
I alt	12.251	I alt	1.200	10	1

Stenvad				
I alt	22.191	I alt	11.400	51
Stokkebro				
I alt	26.680	I alt	9.300	16
Trustrup-Lyngby				
Lyngby	82.522			
Trustrup	79.811	I alt	21.476	13
I alt	162.333			2
Vandcenter Djurs				
Dolmer	222524			
Havdal	715967			
Sostrup	260801			
Vejlby	544458			
I alt	1.743.750	I alt	161.370	10
				15
Voer				
I alt	26.223	Alt	19.760	75
Ørsted				
I alt	117.294	I alt	0	1
Ørum Djurs				
I alt	64.845	I alt	19.100	30
				7
Øster Alling				
I alt	37.180	I alt	13.900	37
				0
Ålsrode				
I alt	29.287	I alt	11.900	40
				0

Ålsø				
I alt	13.817	I alt	3400	240

BILAG 5 – Vandværkernes tekniske og hygiejniske tilstand

Bygningsmæssig, boring og maskinel tilstand	
1	Anlæg i god stand
2 ¹	Anlæg i nogenlunde god stand. Mindre fejl.
3	Anlæg i uacceptabel stand. Væsentlig fejl

Vandværker med borer i tørbrønd får tildelt 2 uanset, medmindre det er en overjordisk overbygning uden mindre eller væsentlige fejl.

Teknisk- hygiejnisk tilstand	
A	Ingen overskridelser i vandkvalitet
B	Mindre væsentlige overskridelser eller lille risiko for overskridelser
C	Flere overskridelser eller væsentlig risiko for overskridelser

Teknisk-hygiejnisk tilstand er alene kvalitetsforhold der vedrører bygninger og behandlingsanlæg. Vandværker med underjordiske beton rentvandsbeholder får B, medmindre det er en overjordisk beholder, som er i god tilstand.

Vandværk	Bygningsmæssig tilstand (udvendig)	Bygningsmæssig tilstand (indvendig)	Maskinel Tilstand	Boring	Teknisk/hygiejnisk Tilstand	Vandkvalitet	Vurderings år
Albertinelund Camping	2	2	1	2	B	A	2024 ¹

Albøge	1	2	1	2	A	A	2023
Allelev	1	1	1	2	A	A	2024019
Bønnerup Strands	1	1	1	2	B	A	20222
Bønnerup	1	1	1	1	B	A	2023
Fannerup	1	2	2	1	A	A	2023
Fausing	1	1	1	1	B	A	2023
Fjellerup Strands	1	1	1	1	A	A	2023
Fjellerup Bys	1	1	1	1	B	A	202418
Vandcenter Djurs - Anholt by	1	1	1	1	BA	A	20240
Vandcenter Djurs - Dolmer	1	1	1	2	A	A	2006- Vurderes- endelig- efter nyt- tilsyn2024
Vandcenter Djurs - Havdal	1	1	1	1	BA	A	2017- Vurderes- endelig- efter nyt- tilsyn2024
Vandcenter Djurs - Vejlbj	1	1	1	2	B	A	2010- Vurderes endelig- efter nyt- tilsyn2024
Vandcenter Djurs - Sostrup	1	1	1	1	A	A	Vurderes endelig- efter nyt- tilsyn2024
Gjerrild Nordstrand	1	1	1	2	B	A	20214

Gjerrild	<u>1</u> ₄	2	<u>1</u> ₂	2	B	A	2023
Gjesing	1	1	1	2	B	A	20 <u>24</u> ₁₈
Glatved	1	2	2	2	B	A	20 <u>24</u> ₃
Glesborg	1	1	1	1	B	A	2023
Hegedal Strands	1	1	1	2	A	A	2023
Homå	1	<u>2</u> ₄	1	1	B	A	20 <u>24</u> ₁₉
Skovgårde	1	1	1	2	B	A	20 <u>24</u> ₁₈
Stokkebro	1	1	1	2	A	A	2023
Lyngby (Trustrup Lyngby)	1	1	1	2	B	A	2023
Trustrup (Trustrupæ- Lyngby)	1	1	1	1	B	A	2023
Tårup	1	3	2	2	B	A	2010
Voer	1	1	1	2	B	A	2024
Ørsted	1	1	1	1	B	A	2023
Ørum, Jordemodervej	1	1	1	1	B	A	2023
Ålsrode	1	2	1	1	B	A	2023
<u>AquaDjurs,</u> <u>Vandsam</u> <u>Vandværk</u> <u>Vands</u> <u>am</u>	1	1	1	1	A	A	20 <u>24</u> ₁₇

Kommentar [JH14]: Skal udskiftes til seneste
prognose

Kommentar [PL15R15]: Her har vi en som
hedder 2025-2034

BEFOLKNINGSPROGNOSE 2022-2031

FÖRSLAG

Indholdsfortegnelse

Befolkningsprognosen 2022-2031	3
Befolkningsudvikling i 2022	4
Prognose 2022-2031	5
Befolkningsudvikling fordelt på alder 2022-2026	6
Forventet udvikling 0-2 år	8
Forventet udvikling 3-5 år	9
Forventet udvikling 6-16 år	10
Forventet udvikling 17-25 år	11
Forventet udvikling 26-42 år	12
Forventet udvikling 43-64 år	13
Forventet udvikling 65-79 år	14
Forventet udvikling 80+ år	15
Befolkningsudviklingen i skoledistrikterne 2022-2026	16
Nettoflytning, nettoindvandring og fødselsoverskud	17
Børnefamilier i Norddjurs Kommune, 2017-2022	18
Til og fraflytning i Norddjurs Kommune, 2017-2021	19
Indvandring til Norddjurs Kommune, 2017-2021	21
Udvandring fra Norddjurs Kommune, 2017-2021	23
Bilag	25
Bilag 1: Boligbyggeprogram	25
Bilag 2: Oversigtskort, skoledistrikter	26
Bilag 3: Resultattabel for hele Norddjurs Kommune	27
Bilag 4: Resultattabel for Anholt Skoledistrikt	27
Bilag 5: Resultattabel for Søren Kanne Skolen	28
Resultattabel for Kattegat	28
Resultattabel for Mølle	29
Resultattabel for Toubro	29
Resultattabel for Vestre	30
Bilag 6: Resultattabel for Børneby Midt	31
Resultattabel for Glesborg	31
Resultattabel for Ørum	32
Bilag 7: Resultattabel for Børneby Nord	33
Resultattabel for Rougsø	33
Resultattabel for Langhøj	34
Resultattabel for Allingåbro	34
Bilag 8: Resultattabel for Auning	35
Bilag 9: Resultattabel på alderstrin	36

Befolkningsprognosen 2022-2031

Befolkningsprognosen for 2022-2031 vil blive anvendt som grundlag for den kommende budgetperiode 2023- 2026. Mængdereguleringerne på de enkelte udvalg for alle fire budgetår, samt forventningen til kommunens indtægter i overslagsårene, vil blive beregnet på baggrund af prognosetallene.

Opsummering af befolkningsprognosen

Befolkningstallet faldt med 22 personer i 2021. I befolkningsprognosen fra sidste år for perioden 2021-2030 var forventningen, at befolkningstallet i Norddjurs Kommune ville falde med 181 personer i 2021. Antallet af fødsler var meget højere end normalt samtidigt med at færre personer døde sammenlignet med tidligere år. Med undtagelse af antallet af personer mellem 0 og 2 år ramte prognosen relativt præcist på alle aldersgrupper. Antallet af personer mellem 0 og 2 år er cirka 10 % højere end forventet i forrige års prognose, mens afvigelsen for alle øvrige alderskategorier er mindre end én procent.

Faldet i befolkningstallet på 22 personer består af et fødselsunderskud på 73 personer, en nettofraflytning til andre kommuner på 177 personer og en nettoindvandring fra andre lande på 232 personer. Forskellen på 5 personer er en korrektion af Danmarks Statistik.

Overordnet er der ikke store ændringer sammenlignet med sidste års prognose. Den største forskel er, at der i 2021 blev født væsentligt flere børn end normalt. Disse børn fremgår af kategorien 0-2 år fra 2022, 3- 5 år fra 2025 og 6-16 år fra 2028. I dette år prognose forventes der også en større andel af personer over 65 år i 2030 sammenlignet med sidste års prognose.

Det er forventningen, at der fra 1. januar 2022 til 1. januar 2026 vil være et gennemsnitligt årligt fald på 147 personer. Der forventes et fald i alle alderskategorier på nær 3-5 år, 65-79 år og 80+ år. Den klart største stigning er antallet af personer på 80+ år, der stiger med 16,5 %.

På skoledistriktsniveau forventes der en befolkningsvækst fra 2022 til 2026 på 4,5 % i Auning, mens der er et fald i alle andre skoledistrikter. Dette skyldes blandt andet, at der ifølge boligbyggeprogrammet (bilag 1), vil blive opført mange nye boliger i Auning.

Forudsætninger og opmærksomhedspunkter

Befolkningsprognosen for 2022-2031 bygger hovedsageligt på udviklingen i befolkningstallet i 2018, 2019, 2020 og 2021 samt kommunens boligbyggeprogram. Alle fire år har været specielle og befolkningsprognosen er derfor behæftet med ekstra usikkerhed. Nedgangen i befolkningstallet i 2018 og 2019 var historisk høj, mens 2020 og 2021 har været præget

af covid-19. I 2018 var der et fald i antal personer på 517, i 2019 et fald på 591, i 2020 et fald på 144 og i 2021 et fald på 22 personer.

Prognosen forudsætter, at Norddjurs i de kommende år fortsat vil have en nettofraflytning og nettoindvandring, som svarer til gennemsnittet fra 2018-2021. Netto er der gennemsnitligt fraflyttet lidt over 200 personer og indvandret cirka 60 personer om året i perioden. Antallet af nettofraflyttede og i endnu højere grad de nettoindvandrede har dog svinget meget fra år til år. I årene 2017-2021 har antallet af indvandrede svinget mellem 322 og 638 personer, mens antallet af udvandrede har svinget mellem 231 og 491 personer. Dette betyder, at der er en betydelig usikkerhed i prognosen.

I 2021 var der væsentligt flere fødsler og færre dødsfald end normalt. Fødselsunderskuddet var 108 personer lavere end gennemsnittet for de fire foregående år.

Befolkningsudvikling i 2022

Tabel 1 viser udviklingen i befolkningstallet fra 1. januar 2021 – 1. januar 2022 fordelt på aldersgrupper.

Tabel 1: Udvikling i det faktiske befolkningstal fordelt på aldersgrupper pr. 1. januar 2021 og 2022

Aldersgruppe	Faktisk antal personer 1. januar 2021	Faktisk antal personer 1. januar 2022	Faktisk 2022 - Faktisk 2021*	Forskel i %*
0-2 år	877	938	61	7,0 %
3-5 år	957	946	-11	-1,1 %
6-16 år	4.081	4.051	-30	-0,7 %
17-25 år	3.629	3.494	-135	-3,7 %
26-42 år	6.316	6.342	26	0,4 %
43-64 år	11.602	11.495	-107	-0,9 %
65-79 år	7.221	7.340	119	1,6 %
80+ år	2.260	2.315	55	2,4 %
I alt	36.943	36.921	-22	-0,1 %

*-=færre, +=flere

Af tabel 1 fremgår det, at der var et lille fald i befolkningstallet på 22 personer. Selvom befolkningstallet er faldet, er der en stigning i antallet i alderskategorierne 0-2 år, 65-79 år og 80+ år. Det største fald er i aldersgruppen 17-25 år, hvor befolkningstallet er faldet med 3,7 % i 2021.

Tabel 2 viser forskellen på det faktiske befolkningstal per 1. januar 2022 og befolkningstallet per 1. januar 2022 i sidste års prognose fordelt på aldersgrupper.

Tabel 2: Forventet (prognose 2021) og faktisk befolkningstal fordelt på aldersgrupper pr. 1. januar 2022

Aldersgruppe	Forventet antal personer 1. januar 2022	Faktisk antal personer 1. januar 2022	Faktisk 2022 - Forventet 2022*	Forskel i %*
0-2 år	856	938	82	9,6 %
3-5 år	944	946	2	0,2 %
6-16 år	4.031	4.051	20	0,5 %
17-25 år	3.525	3.494	-31	-0,9 %
26-42 år	6.299	6.342	43	0,7 %

43-64 år	11.478	11.495	17	0,1 %
65-79 år	7.321	7.340	19	0,3 %
80+ år	2.308	2.315	7	0,3 %
I alt	36.762	36.921	159	0,4 %

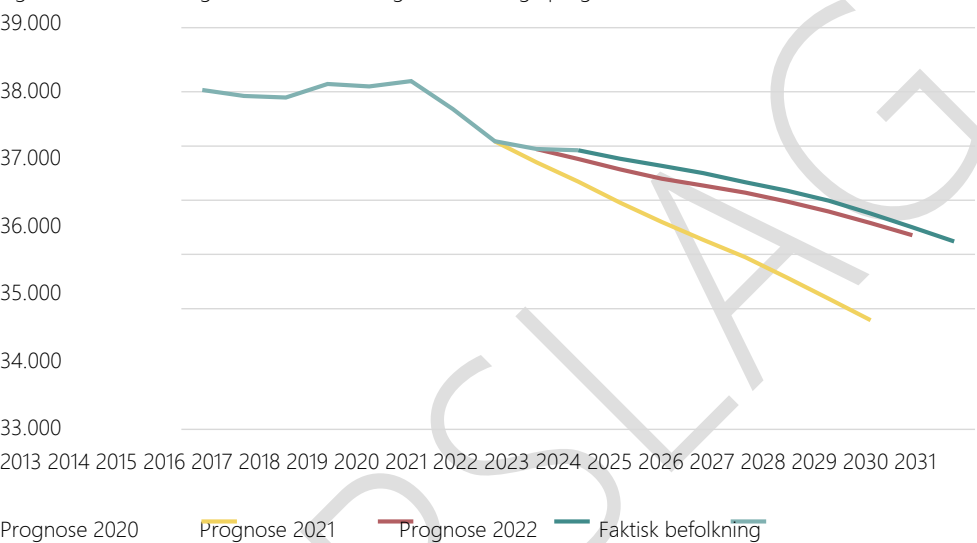
* + = Flere end forventet i prognosen fra 2021 - = Færre end forventet i prognosen fra 2021

Det fremgår af tabel 2, at befolkningstallet per 1. januar 2022 er 159 personer højere, end det var forventet i befolkningsprognosen fra sidste år. Det er hovedsageligt i aldersgruppe 0-2 år, at der er en forskel mellem prognose og faktisk udvikling. Det skyldes at antallet af nyfødte i kommunen er steget kraftigt sammenlignet med tidligere år. For alle de øvrige alderskategorier er der en afvigelse på mindre end ét procentpoint. Den eneste aldersgruppe, hvor der er færre personer end forventet i prognosen er personer mellem 17 og 25 år, hvor der er 31 personer færre end forventet.

Prognose 2022-2031

Figur 1 viser den faktiske udvikling i befolkningstallet frem til 2022 samt dette års prognose og prognoserne fra 2020 og 2021.

Figur 1: Den faktiske og forventede udvikling ved forskellige prognoser 2013-2031

Sammenligning af prognoserne 2020-2022 samt faktisk udvikling

Det fremgår af figur 1, at der forventes cirka samme udvikling i befolkningstallet i dette års prognose som i prognosen fra 2021. Dette års prognose forventer et gennemsnitligt årligt fald i befolkningstallet på 178 personer frem til 2030, mens prognosen fra 2021 forventede et årligt fald på 176 personer. Forskellen på de to prognoser er, at faldet i befolkningstallet i 2021 var 159 personer mindre end forventet i prognosen fra 2021, og derfor ligger dette års prognose over prognosen for 2021 i hele perioden frem til 2030.

I prognosen fra 2020 var forventningen, at der ville være et stort befolkningsfald frem til 2029. Forventningen var at befolkningstallet ville falde med cirka 367 personer årligt. Denne prognose blev udarbejdet umiddelbart efter, at befolkningstallet var faldet med i alt 1.110 personer i 2018 og 2019.

Befolkningsudvikling fordelt på alder 2022-2026

Tabel 3 viser den forventede udvikling i befolkningstallet fordelt på alder fra 2022 til 2023 og i perioden 2022-2026.

Tabel 3: Forventet befolkningsudvikling 2022-2026

Aldersgruppe	Antal personer					Ændring 2022-2023		Ændring 2022-2026	
	2022	2023	2024	2025	2026	Antal	%	Antal	%
0-2 år	938	972	992	933	923	34	3,6 %	-15	-1,6 %
3-5 år	946	928	926	974	1.009	-18	-1,9 %	63	6,7 %
6-16 år	4.051	3.937	3.844	3.796	3.719	-114	-2,8 %	-332	-8,2 %
17-25 år	3.494	3.439	3.391	3.312	3.284	-55	-1,6 %	-210	-6,0 %
26-42 år	6.342	6.326	6.331	6.352	6.302	-16	-0,2 %	-40	-0,6 %
43-64 år	11.495	11.352	11.156	11.001	10.833	-143	-1,2 %	-662	-5,8 %
65-79 år	7.340	7.438	7.509	7.539	7.567	98	1,3 %	227	3,1 %
80+ år	2.315	2.374	2.486	2.592	2.696	59	2,6 %	381	16,5 %
I alt	36.921	36.767	36.635	36.499	36.333	-154	-0,4 %	-588	-1,6 %

Befolkningsudvikling 2022-2026. Befolkningstallet for 2022 er faktisk befolkning pr. 1. januar 2022.

Det fremgår af tabel 3, at befolkningstallet fra 2022 til 2023 forventes at falde med 154 personer svarende til 0,4 %, og fra 2022 til 2026 med 588 personer svarende til 1,6 %.

Det forventes et fald i alle alderskategorier på nær 3-5 år, 65-79 år og 80+ år.

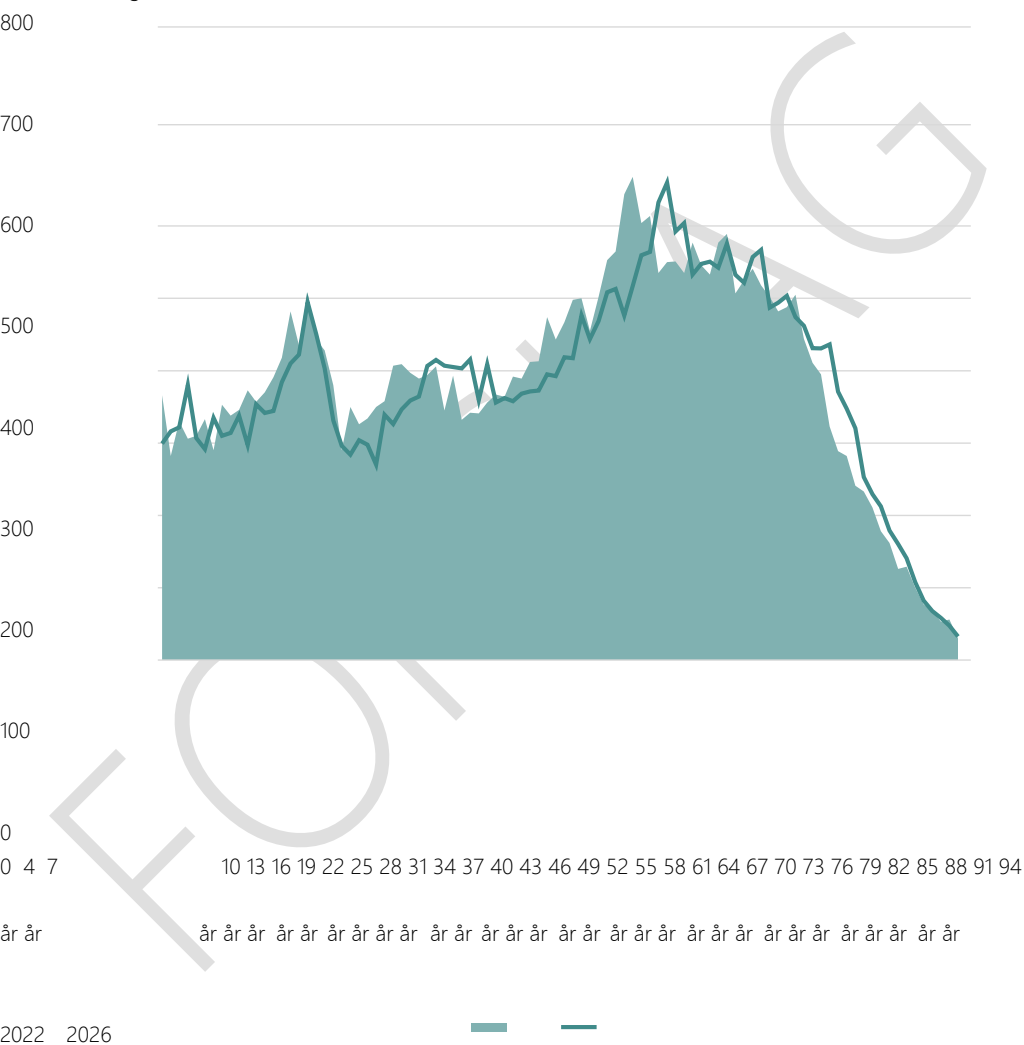
Antallet af personer mellem 3 og 5 år stiger i antal frem til 2026, fordi der var mange fødsler i 2021.

Der forventes en meget stor stigning i antallet af personer over 80 år. Det forventes at antallet stiger med 381 personer svarende til en stigning på 16,5 %.

Figur 2 viser udviklingen i befolkningssammensætningen over de næste 4 år.

Figur 2: Alderssammensætning i Norddjurs Kommune per 1.

Januar 2022 og 2026

Det fremgår af figur 2, at den primære ændring i alderssammensætningen er, at befolkningen bliver en smule ældre. Som det også fremgik af tabel 3, er der en meget stor stigning i antallet af personer på over 80 år.

De mange børn der blev født i 2021 er 4 år den 1. januar 2026.

FORSLAG

Forventet udvikling 0-2 år

I figur 3 vises de faktiske antal personer i alderen 0-2 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoserne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 3: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 0 til 2 år

Det fremgår af figur 3, at der den 1. januar 2022 er 82 flere børn mellem 0 og 2 år end forventet i prognosen fra 2021.

Det skyldes, at der var væsentligt flere nyfødte i 2021 end forventet.

I 2025 vil de børn der blev født i 2021 være fyldt 3 år, og derfor falder antallet af børn mellem 0 og 2 år kraftigt fra 2024 til 2025. Fra 2025 til 2031 forventes antallet af børn mellem 0 og 2 år at falde yderligere.

I 2030 er forventningen i prognose 2022 cirka den samme som i prognose 2021.

Forventet udvikling 3-5 år

I figur 4 vises de faktiske antal personer i alderen 3-5 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoserne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 4: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 3-5 år

Det fremgår af figur 4, at antallet af børn mellem 3 og 5 år forventes at stige kraftigt fra 2024 til 2027. Det skyldes, at de mange børn der blev født i 2021 vil indgå i aldersgruppen i 2025-2027. Antallet falder herefter kraftigt til 2028, hvor de fødte i 2021 ikke længere indgår i kategorien. Antallet falder herefter langsomt, til det i 2031 svarer cirka til det faktiske antal i 2022.

I 2030 forventes antallet af børn at være 50 højere end i prognosen fra 2021.

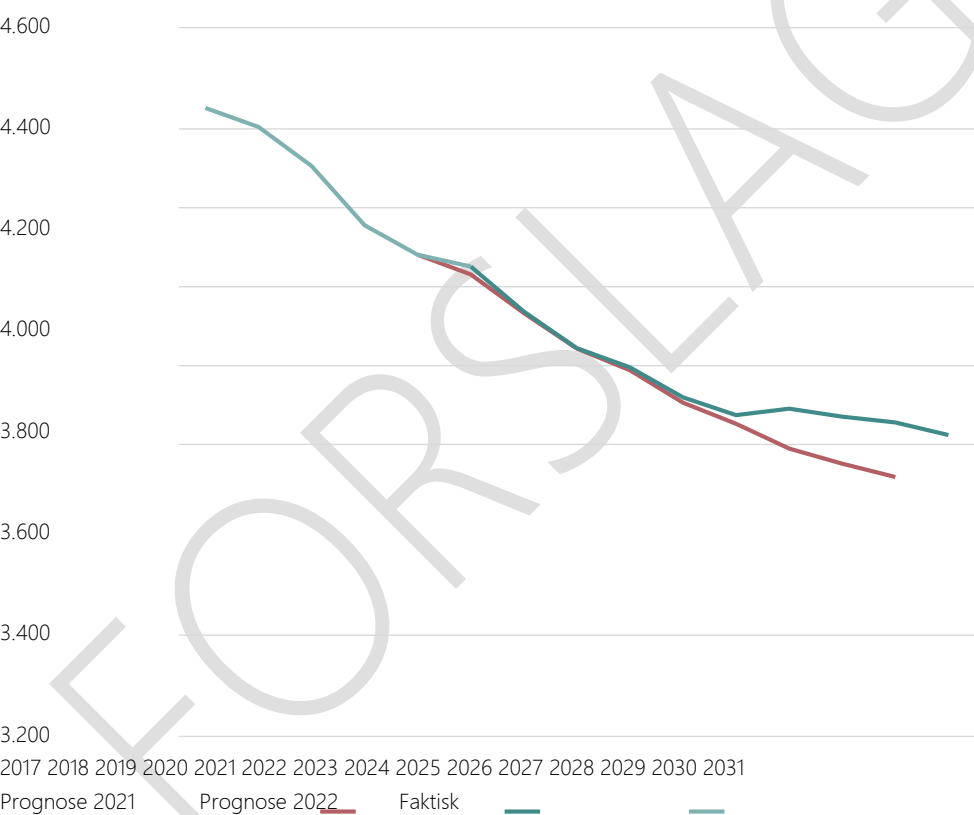
Samlet forventes det, at antallet af børn mellem 3 og 5 år falder med 14 personer mellem 2022 og 2031 svarende til cirka 1 %.

FORSLAG

Forventet udvikling 6-16 år

I figur 5 vises de faktiske antal personer i alderen 6-16 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoserne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 5: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 6-16 år

Det fremgår af figur 5, at antallet af personer mellem 6 og 16 år forventes at falde jævnt frem til 2028, hvor de mange børn der blev født i 2021, er blevet 6 år.

Samlet forventes det at antallet falder med 427 personer svarende til cirka 11 %.

Prognosen for 2021 og 2022 er næsten ens, bortset fra at der i prognosen for 2022 er en lille stigning fra 2027 til 2028 i

stedet for det normale fald på grund af de mange fødsler i 2021.

FORSLAG

Forventet udvikling 17-25 år

I figur 6 vises de faktiske antal personer i alderen 17-25 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoserne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 6: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 17-25 år

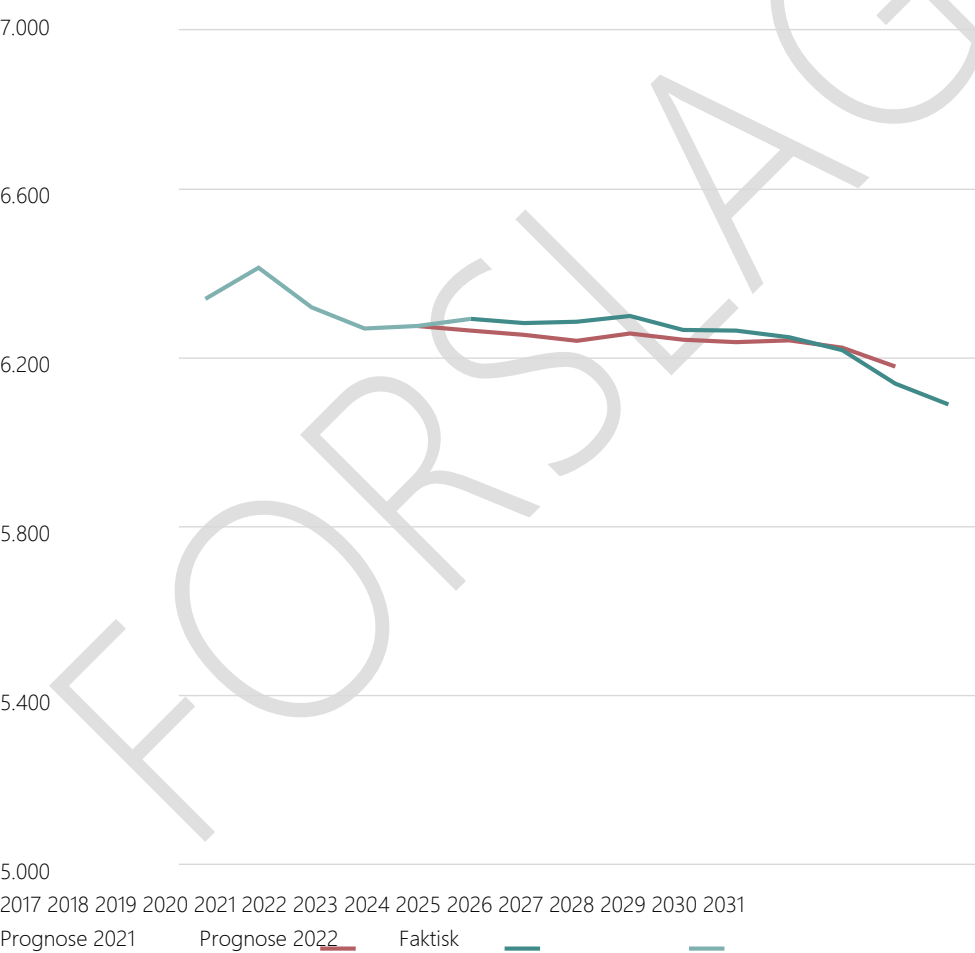
Det fremgår af figur 6, at antallet af personer mellem 17 og 25 år forventes at falde jævnt til 2031. Samlet forventes det, at antallet falder med 427 svarende til cirka 12 %.

Der forventes et større fald i dette års prognose sammenlignet med prognosen fra 2021. I 2030 forventes der i dette års prognose at være cirka 143 personer færre end det var forventningen i i prognosen fra 2021.

Forventet udvikling 26-42 år

I figur 7 vises de faktiske antal personer i alderen 26-42 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoserne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 7: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 26-42 år

Det fremgår af figur 7, at antallet af personer mellem 26 og 42 år er ret konstant frem til 2027, men at antallet falder

med cirka 267 personer fra 2027 til 2031.

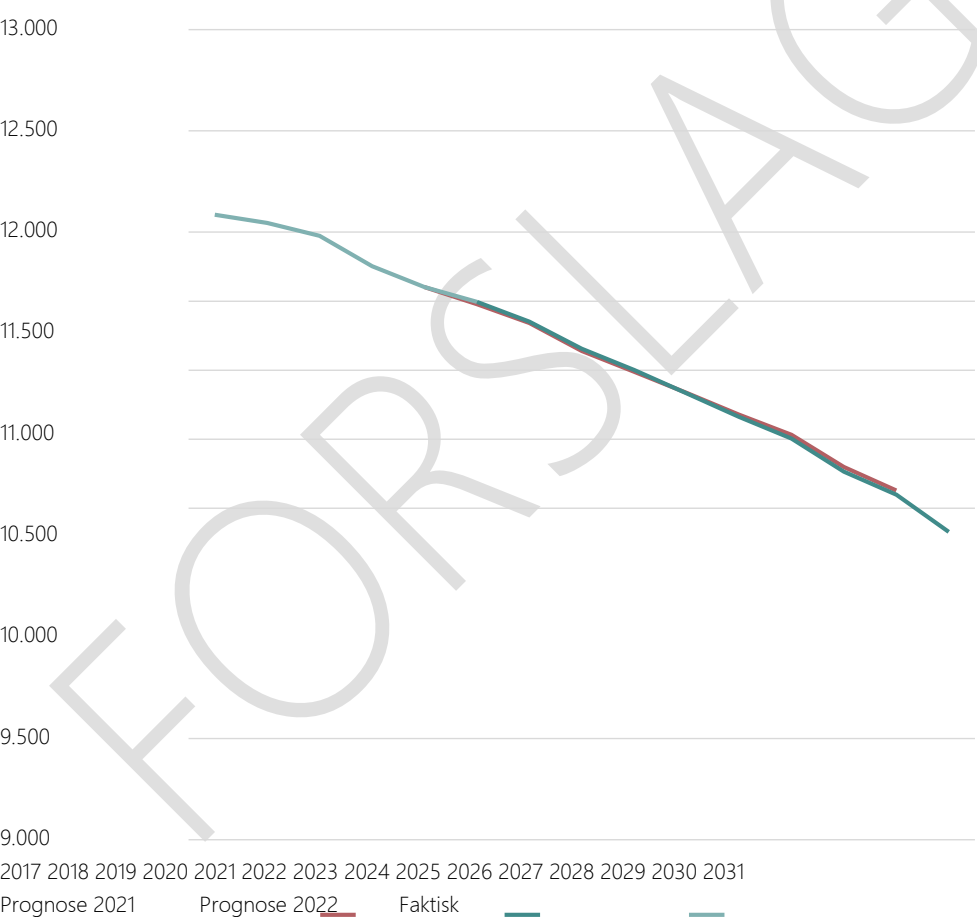
Samlet forventes det at antallet falder med 310 personer svarende til cirka 5 %.

FORSLAG

Forventet udvikling 43-64 år

I figur 8 vises de faktiske antal personer i alderen 43-64 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoseerne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 8: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 43-64 år

Det fremgår af figur 8, at antallet af personer mellem 43 og 64 år falder gennem hele prognoseperioden. Frem til 2031 forventes antallet af personer mellem 43 og 64 år at falde med 1.666 personer svarende til cirka 14 %.

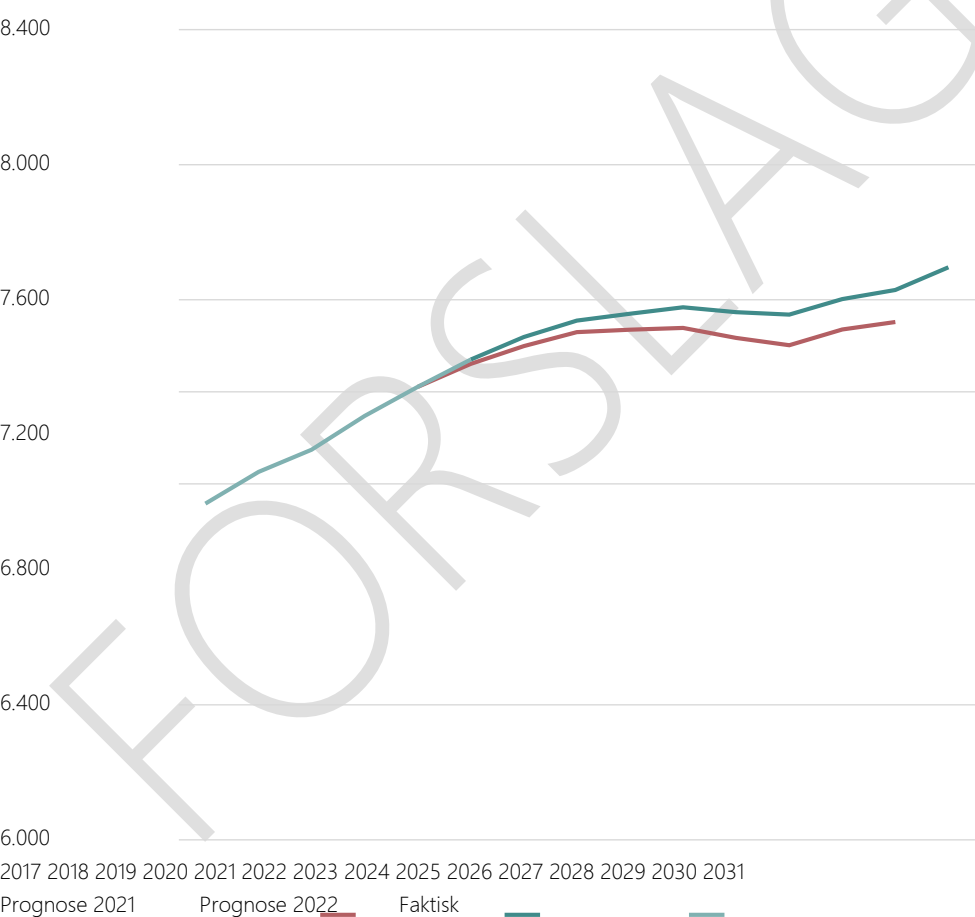
Prognosen for 2022 og 2021 er næsten identiske for denne aldersgruppe.

FORSLAG

Forventet udvikling 65-79 år

I figur 9 vises de faktiske antal personer i alderen 65-79 år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoserne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 9: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 65-79 år

Det fremgår af figur 9, at antallet af personer mellem 65 og 79 år vil være stigende frem til 2026 hvor det vil være et lille fald indtil det igen stiger fra 2028. Frem til 2031 forventes antallet at stige med 401 personer svarende til cirka 5 %.

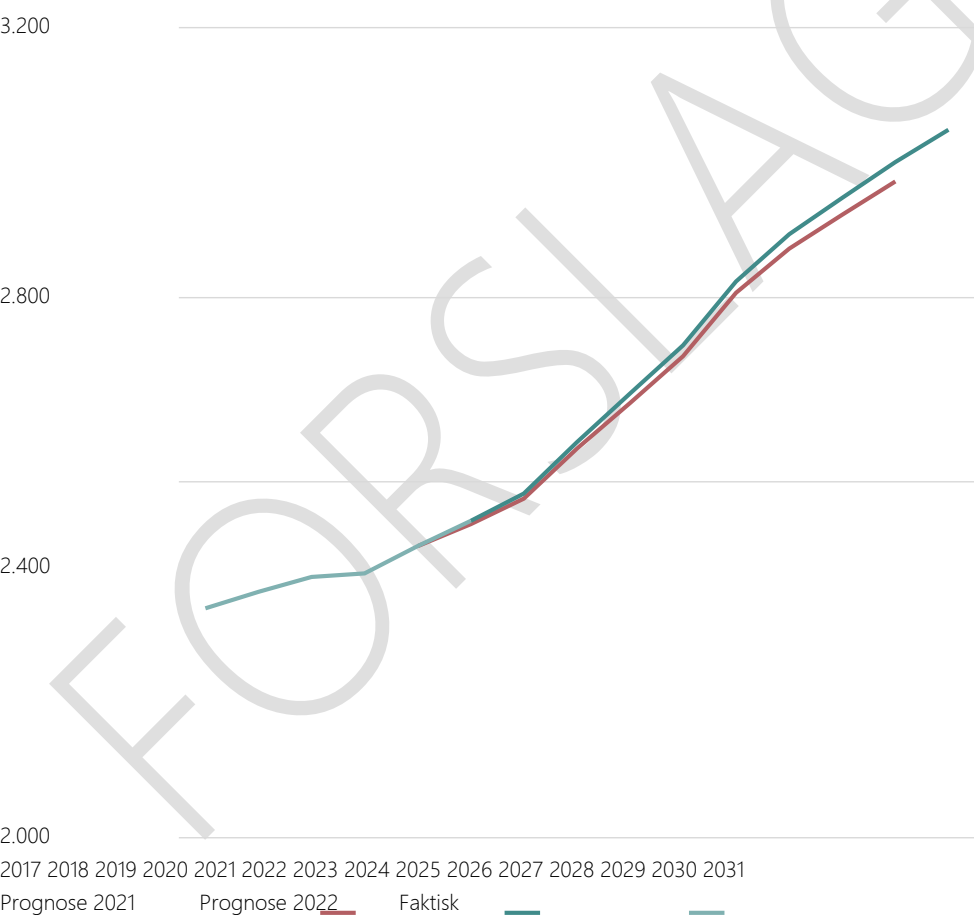
Der forventes en større stigning i antallet af personer mellem 65-79 år sammenlignet med prognosen fra 2021.

FORSLAG

Forventet udvikling 80+ år

I figur 10 vises de faktiske antal personer i alderen 80+ år fra 1. januar 2017 til 1. januar 2022 samt det forventede antal personer i befolkningsprognoseerne 2021-2030 og 2022-2031 i samme aldersgruppe.

Figur 10: Den faktiske udvikling 2017-2022 samt den forventede udvikling for prognose 2021 og 2022 i aldersgruppen 80+ år

Det fremgår af figur 10, at antallet af personer over 80 år forventes at stige kraftigt i hele prognoseperioden. Frem til 2031 forventes antallet at stige med 850 personer svarende til cirka 37 %.

Der forventes en større stigning i antallet af personer på 80+ år sammenlignet med prognosen fra 2021. I 2030 er forventes der i dette års prognose at være cirka 42 personer flere, end det var forventet i prognosen fra 2021.

FORSLAG

Befolkningsudviklingen i skoledistrikterne 2022-2026

Tabel 4 viser den forventede befolkningsudvikling fra 2022 til 2026 fordelt på skoledistrikter.

Tabel 4: Forventet befolkningsudvikling per skoledistrikt 2022-2026

Distrikt	Antal personer					Ændring 2022-2026	
	2022	2023	2024	2025	2026	Antal	%
Anholt	150	149	149	148	147	-3	-2,0 %
Auning	4.349	4.416	4.480	4.545	4.544	195	4,5 %
Børneby Midt	5.929	5.891	5.861	5.831	5.808	-121	-2,0 %
Børneby Nord	7.437	7.395	7.338	7.290	7.245	-192	-2,6 %
Søren Kanne Børneby	19.056	18.916	18.807	18.685	18.589	-467	-2,5 %
I alt	36.921	36.767	36.635	36.499	36.333	-588	-1,6 %

Det fremgår af tabel 4, at det forventes, at befolkningstallet fra 2022-2026 falder mellem 2,0 og 2,6 % i alle skoledistrikter på nær Auning. Det forventes at befolkningstallet i Auning stiger med 195 personer svarende til 4,5 %.

Årsagen til at Aunings befolkningstal forventes at stige i prognosen er, at befolkningstallet har været stabilt de seneste år på trods af at befolkningstallet er faldet i den øvrige del af kommunen, samt at en stor del af de forventede nye boliger i kommunen vil blive opført i Auning. Boligbyggeprogrammet kan ses i bilag 1.

Nettotilflytning, nettoindvandring og fødselsoverskud

Tabel 5 viser udviklingen i fødselsoverskud, nettotilflyttede og nettoindvandrede i årene 2017-2021. Det er årene 2018-2021 der indgår i beregningen af dette års prognose, mens årene 2017-2020 indgår i beregningen af prognosen fra 2021.

Tabel 5: Befolkningsudvikling 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Gns. 2017-2020	Forskel fra gns.
Levendefødte	303	314	265	281	356	291	65
Døde	457	478	468	483	429	472	-43
Fødselsoverskud	-154	-164	-203	-202	-73	-181	108
Tilflyttede	1.918	1.703	1.893	1.924	1.926	1.860	67
Fraflyttede	2.039	2.110	2.214	1.913	2.103	2.069	34
Nettotilflyttede	-121	-407	-321	11	-177	-210	33
Indvandrede i alt	638	512	416	322	463	472	-9
Udvandrede i alt	254	499	474	276	231	376	-145
Nettoindvandrede	384	13	-58	46	232	96	136
Korrektioner	-11	41	-9	-1	-4	5	-9
Befolkningstilvækst	98	-517	-591	-146	-22	-289	267
Befolkningen ultimo indeværende år	38.197	37.680	37.089	36.943	36.921	37.366	-445

Den faktiske befolkningsudvikling 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021. Gennemsnittet fra 2017-2020 samt forskellen mellem 2021 og gennemsnittet. Kilde: DST, Datasæt BEV22

Det fremgår af tabel 5, at der i årene 2017-2020 gennemsnitligt var et årligt fødselsunderskud på 181 personer, en årlig nettofraflytning på 210 personer, og en årlig nettoindvandring på 96 personer. Befolkningstallet faldt årligt med gennemsnitligt 289 personer.

I 2021 var der væsentligt flere fødsler og færre dødsfald end normalt. Fødselsunderskuddet var 108 personer lavere end gennemsnittet for de fire foregående år.

Antallet af tilflyttede lå i 2021 67 personer over gennemsnittet for 2017-2020, mens antallet af fraflyttede lå 34 personer over gennemsnittet.

Antallet af indvandrede var i 2021 9 personer lavere end gennemsnittet, mens antallet af udvandrede var 145 personer lavere end gennemsnittet.

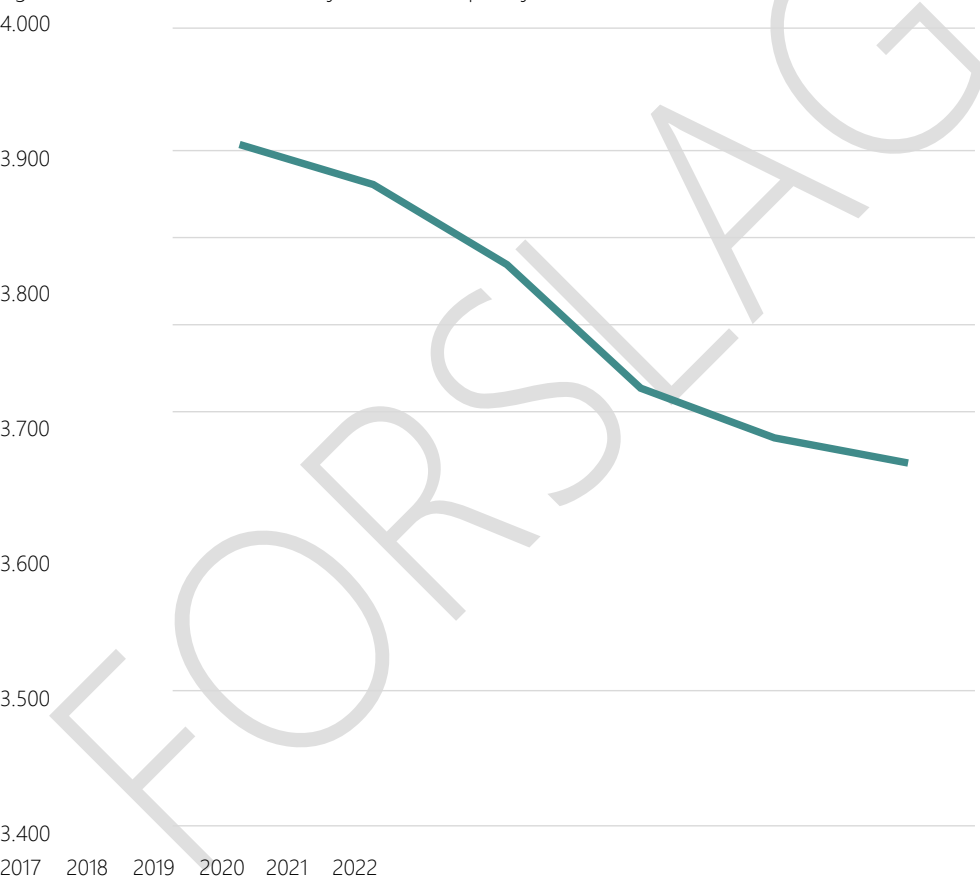
Prognosen for 2022-2031 bygger på udviklingen i flyttemønstre i 2018-2021. Det forudsættes derfor i prognosen, at der i de kommende år vil være en nettofraflytning på lidt over 200 personer, og en nettoindvandring på cirka 60 personer.

Som det fremgår af tabel 5, har antallet af nettotilflyttede og nettoindvandrede dog svinget meget fra år til år. Dette betyder, at der er en betydelig usikkerhed i prognosen.

Børnefamilier i Norddjurs Kommune, 2017-2022

Figur 11 viser antallet af børnefamilier i perioden 2017-2022. En børnefamilie er defineret som én eller to voksne med hjemmeboende børn i alderen 0-17 år.

Figur 11: Antal børnefamilier i Norddjurs Kommune per 1. januar

Antal børnefamilier i Norddjurs Kommune fra 2017-2022, hvor børnene er mellem 0-17 år. Kilde: DST, datasæt FAM44BA

Det fremgår af figur 11, at antallet af børnefamilier i Norddjurs Kommune har været faldende de seneste 5 år.

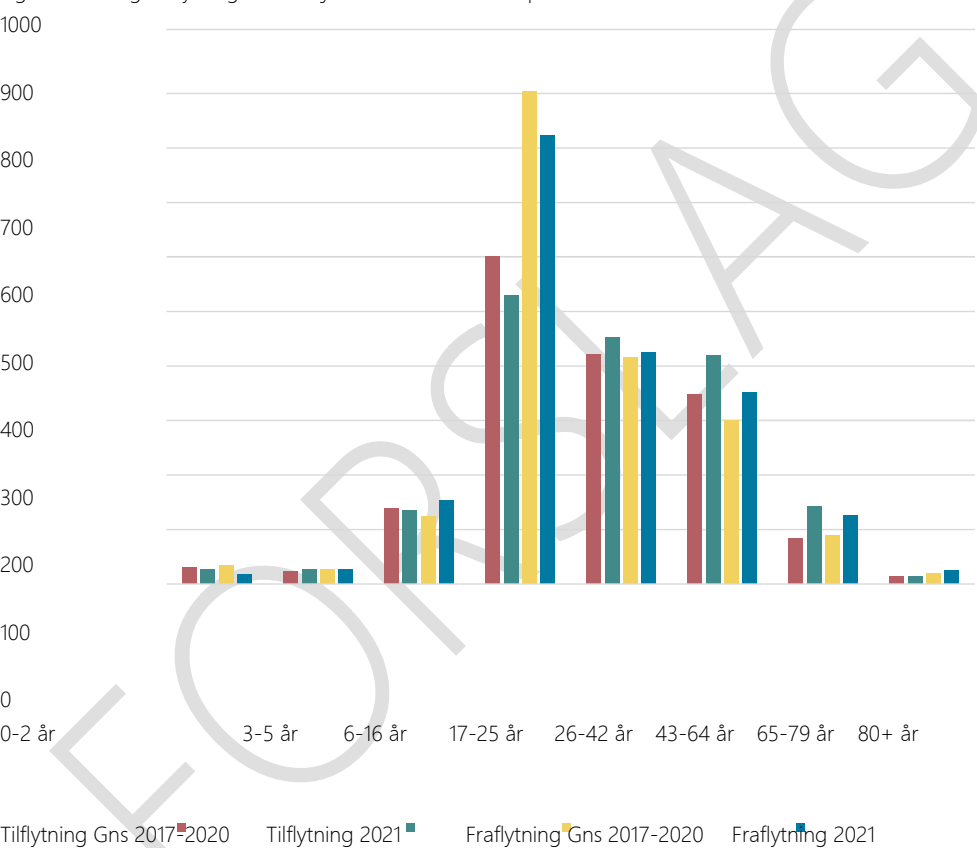
Ser man på til- og fratilflytningen af børnefamilier i årene 2018, 2019 og 2020 har der været en samlet nettofratflytning på blot 24 familier. Dette tyder på, at faldet i antal børnefamilier ikke primært skyldes til- og fraflytning, men hovedsageligt at børnene bliver ældre.

FORSLAG

Til og fraflytning i Norddjurs Kommune, 2017-2021

Figur 12 viser antallet af personer som er henholdsvis til- og fraflyttet kommunen i 2017-2020 (årligt gennemsnit) og i 2021. Figuren er opdelt i alderskategorier.

Figur 12: Til- og fraflytninger Norddjurs Kommune fordelt på alder

Den gennemsnitlige årlige antal til- og fraflyttede fra 2017-2020 sammenholdt med antal til- og fraflyttede i 2021 i Norddjurs Kommune fordelt på alder. Kilde: DST, datasæt FLY66s

Det fremgår af figur 12, at det særligt er personer mellem 17 og 25 år der flytter til og fra kommunen. Sammenlignet med 2017-2020 er der i 2021 generelt flere, der er flyttet både til og fra kommunen. Undtagelsen er personer mellem 17 og 25 år, hvor der er færre der er flyttet i 2021.

I 2021 kom 57,7 % af tilflytterne fra de omkringliggende kommuner:

- Syddjurs Kommune (21,5 %)
- Aarhus Kommune (18,4 %)
- Randers Kommune (16,8 %)

De øvrige tilflytningskommuner har en andel, som alle ligger under 5 %. I forhold til gennemsnittet fra 2017- 2020, er Randers og Syddjurs steget med hhv. 17 og 20 personer. Tilflytning fra Aarhus er på niveau med tidligere års gennemsnit.

I 2021 rejste 56,3 % af fraflytterne til de omkringliggende kommuner:

- Aarhus Kommune (19,7 %)
- Randers Kommune (19,5 %)
- Syddjurs Kommune (17,0 %)

De øvrige fraflytningskommuner har en andel, som alle ligger under 5 %.

I forhold til gennemsnittet fra 2017-2020, er 30 færre personer flyttet til Aarhus mens antallet af personer der flytter til Randers, er steget med samme tal. Fraflytning til Syddjurs er stabil med blot en stigning på 5 personer.

Der er flere der flytter fra Århus til Norddjurs end tidligere år, men der samlet set er en nettofraflytning til Århus fra Norddjurs.

Tabel 6 viser til-, fra og nettotilflytningen for Norddjurs Kommune i 2021 fordelt på nabokommunerne Randers, Syddjurs og Aarhus.

Tabel 6: Flytninger til/fra Norddjurs kommune fordelt på nabokommuner

	Tilflytning	Fraflytning	Nettotilflytning
Randers	327	412	-85
Syddjurs	418	359	59
Aarhus	358	417	-59

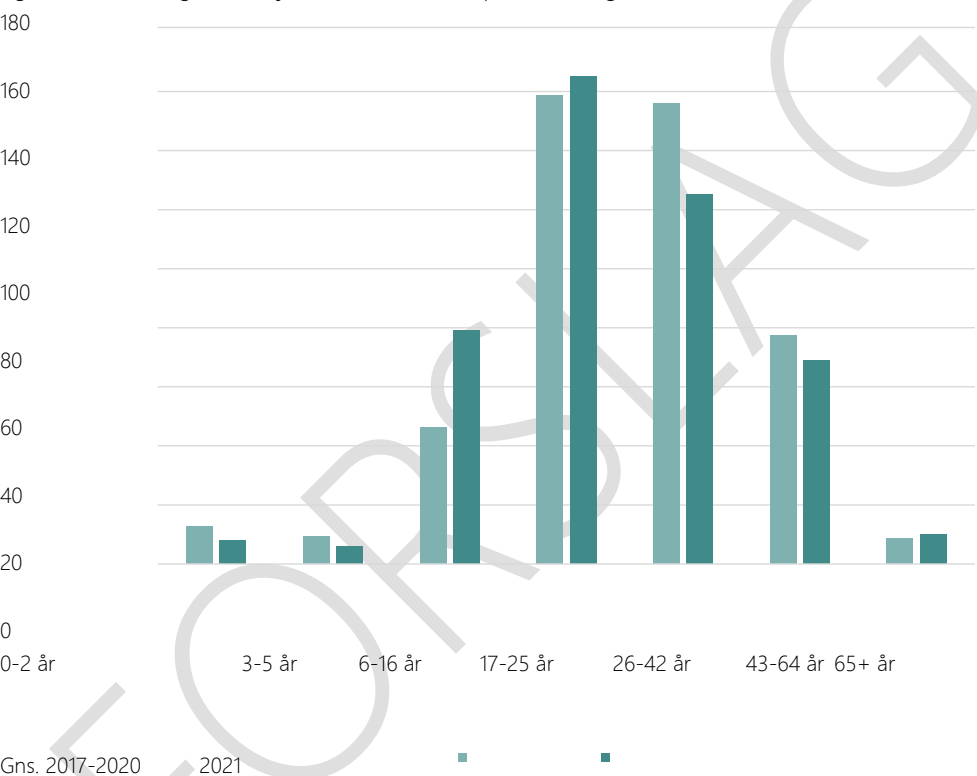
Til-, fra- og nettotilflytning imellem Norddjurs Kommune og Randers Kommune, Syddjurs Kommune samt Aarhus Kommune i 2021. Kilde: DST datasæt FLY66

Indvandring til Norddjurs Kommune, 2017-2021

Samlet er der i 2021 indvandret 9 personer færre end gennemsnittet i 2017-2020. Figur 13 viser indvandring fra andre lande fordelt på alderskategori i 2017-2020 (gennemsnit) og 2021.

Figur 13: Indvandring til Norddjurs Kommune fordelt på alderskategori

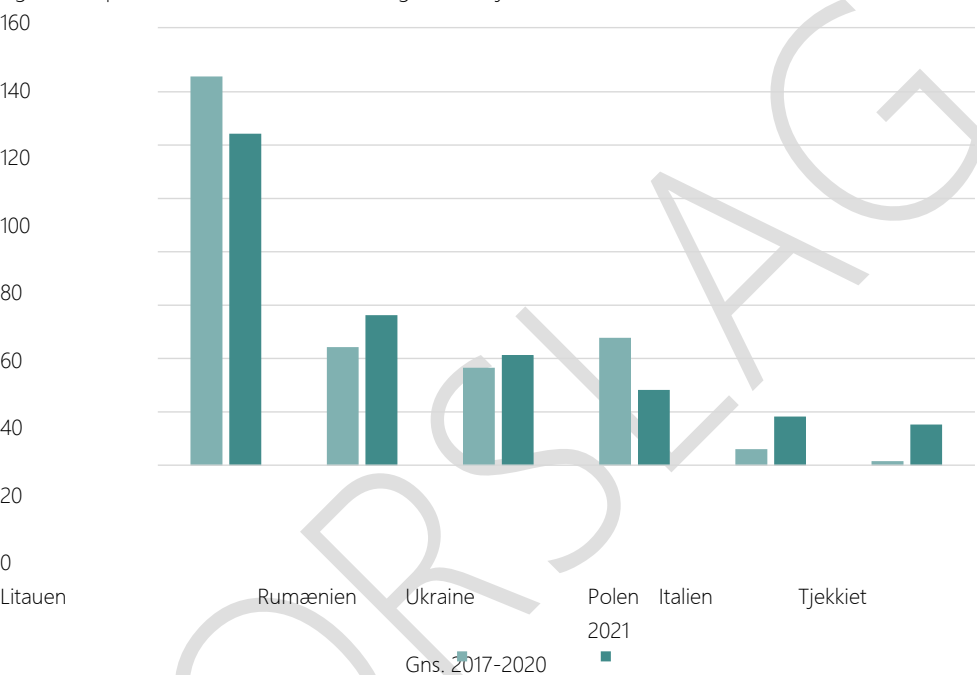

Den gennemsnitlige årlige antal indvandrede fra 2017-2020 sammenholdt med antal indvandrede i 2021 i Norddjurs Kommune fordelt på alder. Kilde: DST, datasæt VAN1AAR

Det fremgår af figur 13, at der i 2021 er indvandret flere personer mellem 6 og 25 år og færre over 25 år sammenlignet med gennemsnittet for 2017-2020.

Figur 14 viser hvor mange personer der er indvandret fra forskellige lande i 2017-2020 (gennemsnit) og 2021. Figuren viser de 6 lande med størst indvandring i 2021.

Figur 14: Top 6 lande med størst indvandring til Norddjurs Kommune i 2021

Den gennemsnitlige årlige antal indvandrede fra 2017-2020 sammenholdt med antal indvandrede i 2021 i Norddjurs Kommune fordelt på top 6 lande i 2021. Kilde: DST, datasæt VAN1AAR

Det fremgår af figur 14, at der i 2021 er indvandret 124 personer fra Litauen, 56 fra Rumænien, 41 fra Ukraine, 28 fra Polen, 18 fra Italien og 15 fra Tjekkiet.

Antallet af indvandrede fra Litauen og Polen er faldet i forhold til gennemsnittet fra 2017-2020 med henholdsvis 22 og 20 personer. Indvandringen fra Tjekkiet er steget med 14 mens Italien og Rumænien begge er steget med 12. For Ukraine er antallet steget med fem personer.

Tabel 7 viser kønsfordelingen på de personer som er indvandret i 2017-2020 (gennemsnit) og 2021.

Tabel 7: Indvandring fordelt på køn

	Gns. 2017-2020	2021
Mænd	58 %	48 %
Kvinder	42 %	52 %

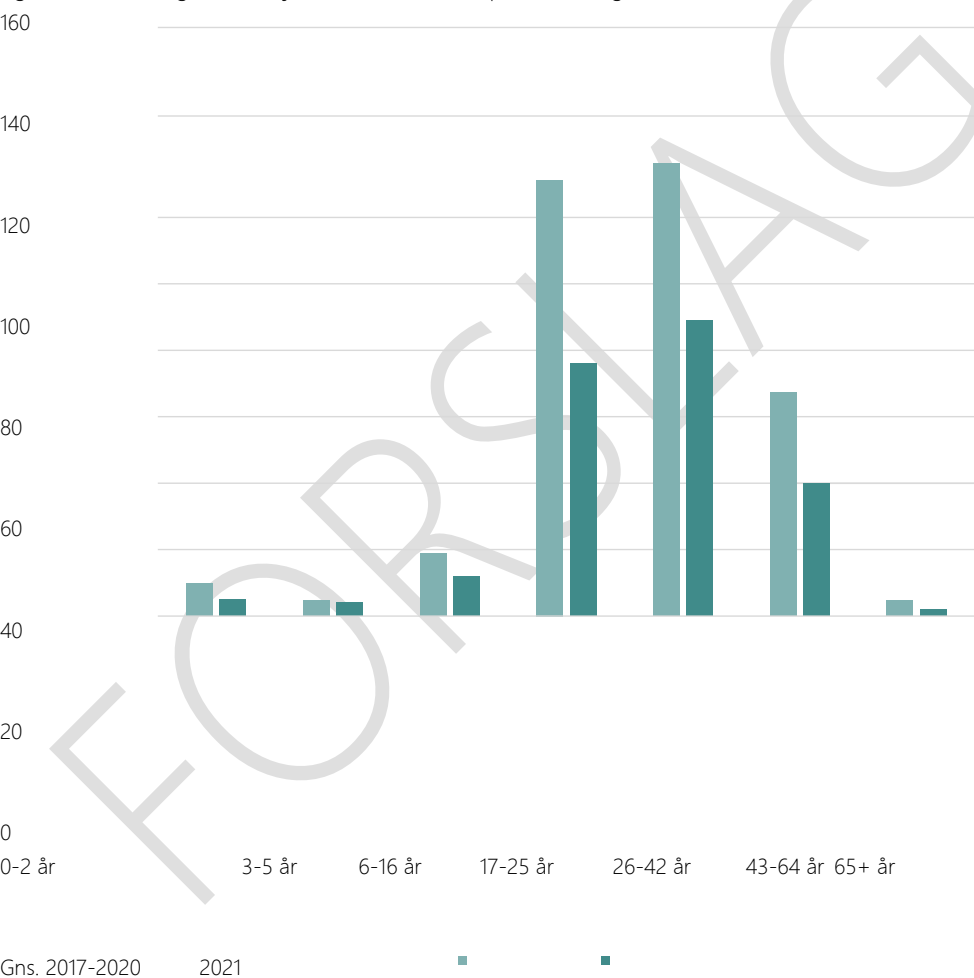
Den gennemsnitlige nettoindvandring fra 2017-2020 samt nettoindvandringen i 2021 fordelt på køn. Kilde: DST, datasæt VANTAAR

Det fremgår af tabel 7, at kønsfordelingen blandt de indvandrede var 58 % mænd og 42 % kvinder i årene 2017-2020, og 48 % mænd og 52 % kvinder i 2021.

Udvandring fra Norddjurs Kommune, 2017-2021

Samlet er der i 2021 udvandret 143 personer færre end gennemsnittet i 2017-2020. Figur 15 viser udvandring fra andre lande fordelt på alderskategori i 2017-2020 (gennemsnit) og 2021.

Figur 15: Udvandring fra Norddjurs Kommune fordelt på alderskategori

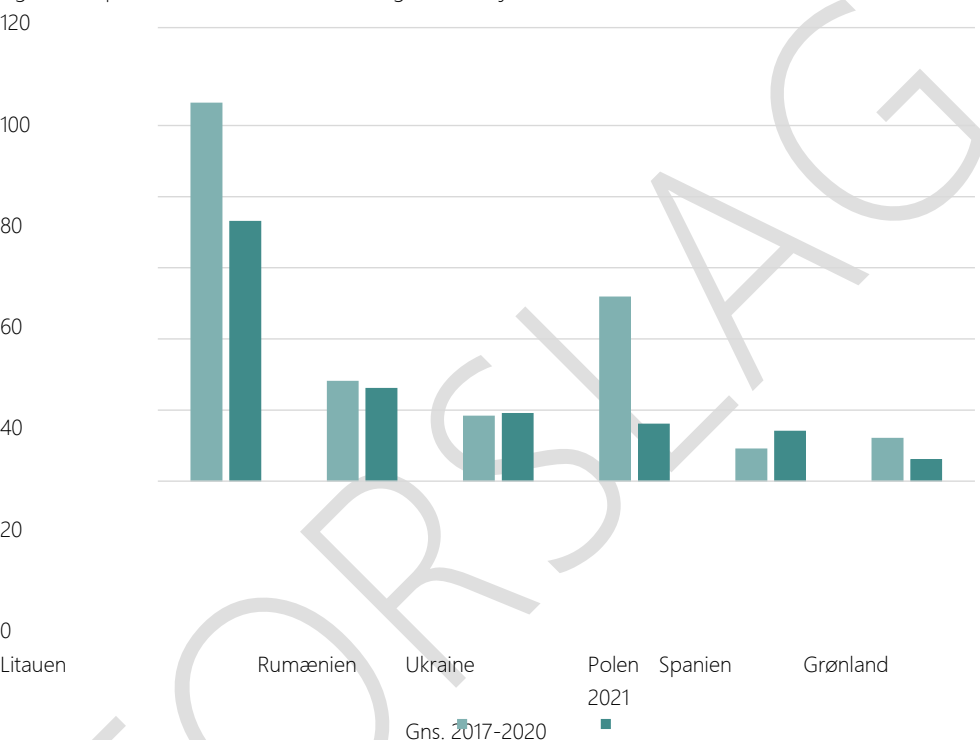
Den gennemsnitlige årlige antal indvandrede fra 2017-2020 sammenholdt med antal indvandrede i 2021 i Norddjurs Kommune fordelt på alder. Kilde: DST, datasæt VAN2AAR

Det fremgår af figur 15, at der har været en lavere udvandring fra alle aldersgrupper i 2021 set i forhold til gennemsnittet fra sammenligningsårene.

FORSLAG

Figur 16 viser hvor mange personer der er udvandret til forskellige lande i 2017-2020 (gennemsnit) og 2021. Figuren viser de 6 lande, der er flest personer der er udvandret til i 2021.

Figur 16: Top 6 lande med størst udvandring fra Norddjurs Kommune i 2021

Den gennemsnitlige årlige antal udvandrede fra 2017-2020 sammenholdt med antal udvandrede i 2021 i Norddjurs Kommune fordelt på top 6 lande i 2021. Kilde: DST, datasæt VAN2AAR

Det fremgår af figur 16, at der i 2021 er udvandret 73 personer fra Litauen, 26 til Rumænien, 19 til Ukraine, 16 til Polen, 14 til Spanien og 6 fra Grønland.

Antallet af udvandrede er faldet for Litauen og Polen med henholdsvis 33 og 36 personer sammenlignet med gennemsnittet fra 2017-2020. Udvandringen til resten af top-6 landene har været forholdsvis stabil. Den største ændring blandt disse er Grønland, hvor antallet er faldet med 6 personer.

Tabel 8 viser kønsfordelingen på de personer som er udvandret i 2017-2020 (gennemsnit) og 2021.

Tabel 8: Udvandring fordelt på køn

	Gns. 2017-2020	2021
Mænd	64 %	58 %
Kvinder	36 %	42 %

Den gennemsnitlige udvandring fra 2017-2020 samt udvandringen i 2021 fordelt på køn. Kilde: DST, datasæt VAN2AAR

Det fremgår af tabel 8, at kønsfordelingen blandt de udvandrede var 64 % mænd og 36 % kvinder i årene 2017-2020, og 58 % mænd og 42 % kvinder i 2021

BILAG 7 – boligbyggeprogram

Uddybning til notatet vedr. Boligbyggeprogrammet til befolkningsprognosen

Kommentar [JH16]: Skal muligvis opdateres

Nedrivning af boliger

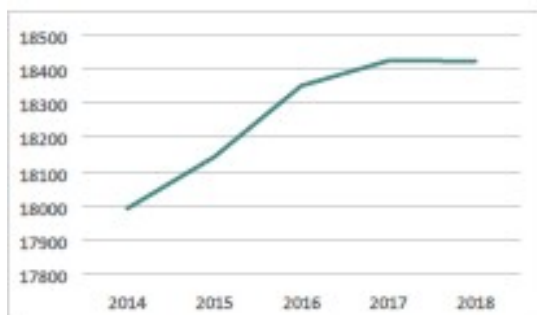
Nedrivning af boliger har ingen betydning for befolkningsprognosen. Prognosen tager udgangspunkt i antallet af beboede boliger pr. 1. januar. Hvis en bolig er tom på den dato, indgår den ikke i beregningerne i prognosen. Det har derfor ingen betydning, at boliger, som har stået tomme i lang tid, rives ned. Nogle boliger er tomme 1. januar som udtryk for, at nogle personer er flyttet ud, og der går lidt tid, før de nye beboere flytter ind. Det vil være et nogenlunde konstant antal. Det er kun, hvis man har planer om at nedrive 'aktive' boliger, at det skal indgå i befolkningsprognosens beregninger. De huse, som bliver revet ned via landsbyfornyelsespuljen, har alle stået tomme i en periode.

Boligbyggeprogram

Med hensyn til beboede boliger gælder generelt, at jo ældre vi bliver, jo oftere er vi enlige, og dermed falder den gennemsnitlige husstandsstørrelse i en given boligmasse. Men alt andet lige, vil husstandsstørrelsen derfor falde. Hvis der i kommunen derfor ikke bliver bygget nye boliger overhovedet, vil man typisk se et fald i antal indbyggere. Så for at opretholde status quo, er det nødvendigt med et vist boligbyggeri. Og for at skabe vækst i indbyggertallet skal der bygges mere.

Ifølge Danmarks statistik er antallet af boliger med tilknyttede CPR-numre steget med cirka 100 boliger om året siden 2014. Fra 2017 til 2018 har antallet været stabilt. I det netop udarbejdede boligbyggeprogram for den kommende prognose forventes der i de kommende 5 år en tilgang på mellem 50-75 boliger årligt.

Nedenstående graf viser udviklingen i antal boliger med tilmeldte CPR-numre.

Antal boliger med tilmeldte CPR-numre. Kilde: Danmarks Statistik, BOL101

BILAG 8 – udvalgte pesticider, nedbrydelsesprodukter samt miljøfremmede stoffer

Norddjurs Kommune har udvalgt de pesticider og nedbrydningsprodukter fra pesticider, som kan forekomme i nogle vandprøver i kommunen. Derudover er der også udvalgt nogle miljøfremmede stoffer, TFA og 4 PFAS-stoffer. TFA og de 4 PFAS-stoffer beskrives nedenfor, fordi de er særlig problematiske for grundvandet, da stofferne er meget mobile.

2,6-dichlorbenzamid (BAM)

BAM er et nedbrydningsprodukt fra totalukrudtsmidlerne Prefix og Caseron, som indeholder det aktive stof dichlobenil (forbudt siden 1996). Er typisk brugt i byområder til renholdelse af parkeringspladser, fortove m.v.

Desphenylchloridazon (DPC)

Desphenyl-chloridazon og methyl-desphenyl-chloridazon er nedbrydningsprodukter fra ukrudtsmidlet chloridazon, der især er anvendt til dyrkning af sukkerroer og foderroer Ikke anvendt siden 1996

Methyldesphenylchloridazon

Desphenyl-chloridazon og methyl-desphenyl-chloridazon er nedbrydningsprodukter fra ukrudtsmidlet chloridazon, der især er anvendt til dyrkning af sukkerroer og foderroer Ikke anvendt siden 1996

4-CCP

Nedbrydningsprodukt fra phenoxysyrer (hormonmidler). Disse har ikke været tilladt siden 90'erne. Har bl.a. været anvendt i korn, græs og frøgræs.

Bentazon

Aktivstof. Har være anvendt til græs, korn og ærter. Udgået i 1996

Glyphosat

Aktivstof i f.eks. Roundup. Bruges blandt andet i korn, græs og frøgræs.

Dimethachlor

Aktivstof. Har blandt andet været brugt i rapsmarker. Forbudt siden 2011.

LM5

LM5 er et nedbrydningsprodukt fra pesticidet Terbutylazin, der har været anvendt fra 1973 – 2008. Pesticidet er blevet anvendt som bekæmpelsesmiddel mod ukrudt på marker, læhegn og buske.

LM6

LM6 er et nedbrydningsprodukt fra pesticidet Terbutylazin, der har været anvendt fra 1973 – 2008. Pesticidet er blevet anvendt som bekæmpelsesmiddel mod ukrudt på marker, læhegn og buske.

N,N-Dimethylsulfamid (DMS)

DMS kan være et nedbrydningsprodukt fra pesticidet tolylfluamid, der blev trukket tilbage fra det danske marked i 2007. Tolylfluamid var godkendt i Danmark i perioden fra 1973 til 2007 som svampemiddel i en række frugter fra jordbær, tomat til frugttræer samt i pryplanter som sprøjtemiddel. Hertil kommer en anvendelse som bejdsemiddel i roefrø til eksport

4-nitrophenol (p-nitrophenol)

4-nitrophenol anvendes som syntese-kemikalie i forbindelse med fremstilling af medicin, insekticider og farvestoffer. Det kan derfor forekomme i miljøet som et nedbrydningsprodukt fra pesticider, som f.eks. nedbrydningsprodukt fra Parathion, der er anvendt som insektmiddel fra 1956 – 2003.

R471811

R471811 er et nedbrydningsprodukt fra pesticidet Chlorothalonil, der har været anvendt fra 1982 til 2000. Pesticidet blev anvendt mod skadelige svampe i landbrug, gartneri og væksthuse.

Trifluoreddikesyre (TFA)

TFA kan være et nedbrydningsprodukt fra mange kilder herunder pesticider og kølemedier. Forekomst af TFA kan derfor være fra mange forskellige diffuse kilder. Det spredes let igennem atmosfæren og i vandmiljø herunder grundvand. TFA hører til gruppen af et af de mange PFAS-stoffer. Det er ikke dokumenteret lige så sundhedsskadeligt som PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS. Stoffet er svært nedbrydeligt.

Perfluoroktansyre (PFOA), Perfluoroktansulfonater (PFOS), Perfluorononansyre (PFNA) og Perfluorohexansulfonater (PFHxS)

De 4 PFAS-stoffer anvendes bl.a. i tekstiler, papir, elektronik og i brandskum. Stoffernes egenskaber kan bryde spændingsoverfladen på vand, være vand- og/eller fedtafvisende eller undertrykke brande i brandslukningsskum. PFAS-forurening forekommer typisk fra brandslukningspladser, landbrug, diffuse kilder, genbrugsstationer og/eller spildevand. Der er generelle forbud mod, hvordan stofferne må anvendes. De 4 PFAS-stoffer er særlig kendt for at være hormonforstyrrende og kræftfremkaldende og er mobile i miljøet. De er svært nedbrydelige ligesom de øvrige kæder af PFAS-stoffer.